

బిల్లులు పరిష్కారములు.

కానవడ గాని పాలనము గాని కృతకములకు సంబంధము లేదు. బిల్లులు లేమియు స్వల్ప సంఖ్యలకు కలుగకుండు నిమిత్తము చేయవలసిన వ్యాజ్యములను కట్టుదిట్టముల చేసివేయు సరే స్వరాజ్యమును లంగీకరించుటకు సంకల్పమై యాచరవడుచున్నాడు. ఎట్టి కట్టుదిట్టములు స్వ సంరక్షణార్థ మేర్పడినను పారమార్థికముగాని భావోత్తేజము కలను స్వల్పసంఖ్యలకును సందర్భసమస్యలకును కట్టు తగులుట యసంభావ్యము. ఇది యైర్లందునకు సంతాపకరము, గ్రేట్ బ్రిటన్ ను కనుకరము, పామ్రాజ్యమున కపాయకరము.

నా యభిప్రాయము: అవశ్య మైనయెడల, అల్పసంఖ్యలకు పార్లమెంటునుండి విడదీసి (క్రత్యేక రాష్ట్రముగా) నేర్పరచుటకు సమ్మతించెదను. కాని, యీ సమ్మతి యెంత మాత్రమునా నా జుద్ధవార్య మైంది కాదు. అల్పసంఖ్యలకు సమ్మతినిచ్చెదను. అల్పసంఖ్యలకు వైయ్యవ్యసనమును సంపూర్ణముగ నిపుడు విచరింపక పాలన గాని సమర్థతయు లగు నా క్రియల కొక విషయము మాత్రము కచ్చితమైనది. తమ యిచ్చలన్నియును చేరుకొనుట కనకాళి మిచ్చెడి కాననాధికారముతో తాము విధాన మంగీకరించినను, వివిధ పార్లమెంటులను కార్య నిర్వాహణోద్దేశ్యములను తమ కెట్టి యధికారము కలుగుటకు నకాళి మందలేరు.

గ్రేటు బ్రిటన్ ను వారి యభిప్రాయమునకే కాదు, మిక్కిలుండలివారి యభిప్రాయమునను యుద్ధకాలమందలి తన దుష్ప్రవర్తనములను బిల్లులను తన స్థితిని పొదుచేసి కొన్నది. బిసెక్, యాభ్యర్థమును నమగ్నియగా గ్రహించు నెడల, కేవల మైర్లందు మాత్రమే నిదాపాత్రము కాదు. తృప్తికరముగాని నిరుత్సాహమును కలుపుచున్నను, స్వబలము తీవ్రముగ నాడేసెదను. తమ తేజము నెడలను నాగర కత యెడలను తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించి ధర్మసంస్థాపకార్థమై యుండు పోరాడిన యైర్లను విచరించు కనుగుణ మైన వ్యాజ్యము కలుగజేయుట ని ప్రార్థించుచున్నాను. అది యిటుండెను. బిల్లులను వ్యాజ్యము కలుగజేయుట నెడి ప్రార్థన వర్ధమైనను, నమస్కారము నాగర మత్యవశ్యమనెడి వాద మంగీకరించబడలేదు. సామ్రాజ్య మధ్యమందలి కలహములు అవశ్యక మైన పునర్నిర్మాణ కార్యమున కంతరాయము లగుటయు ఇంగ్లీషు మాటాడు జాతులలో సామ్రాజ్యసహకారముల యభివృద్ధి కలుగకుండు లగుటయు సహించరాని విషయములు. ఏదో యిహాయము చూడలేదు. ప్రభుత్వమునా తమ తీర్మానించినను అది కచ్చితముగ నుండలేదు. కాలపారణము లేకుండ సమస్య సమగ్రియగ కరమగుటచేదలెను. కాలపారణముతోను నిరర్థక పాదానములతోను బూటకపు పేర్కొనుటలతోను ఒక చల నిద్రి మరయొక కేత లాగి నెడి యావులతోను బిల్లుల విసిగి వేసారుచున్నది. బిల్లులలో మాకేమి కలుగజేయుచున్నది అది యేమో స్పష్టముగను సర్వముగను తెలుపలేదు. దొమియను మామూల యీయబడు నెడల, అది బూటకపుగా కలుగజేయుచు దొమియను మామూల యుండు నెడల, సాంఘాతిక పాలన విధాన మియ్యబడు నెడల, సెడరల్ పార్లమెంటు యొక్కయు వివిధ పార్లమెంటుయొక్కయు తేగ పార్లమెంటు యొక్కయు అధికారధర్మములు స్పష్టముగ నువివరముగను నిర్వహించబడలేదు. సెడరల్ సాంఘాతిక విధానము స్వతేగ వివేకములందలి యాచరములను మితివాదులను తృప్తిపరుచుటయు. కాని, అది యిప్పుడు వివిధ ప్రజలచే నామోదించబడునా? చెప్పుటకు సాధ్యమదను. అది ప్రభుధక్తి పూర్వకముగ సంగీకరింప బడి బిల్లులను సభ్యుడయిన నిమిత్తము (ప్రభుధక్తి పూర్వకముగ) నే యమముల నెట్లుబడవచ్చును. అది నా త్రిగా నిరాకరించబడవచ్చును, లేదా కొందఱు సాదరించుటకే కొందఱు నిరాకరించబడవచ్చును. అదికొనని కార్యములు జరుగుట విశేషించి యైర్లందులూ అసాధారణము కాదు. సెడరల్ బిల్లు సంగీకరించుటకు అలప్తత ముందంజ వేయవచ్చును. అది నిరాకరించబడవచ్చును అసంకర కర్తవ్యము? మనము మన విధిని నిర్వహించినవార మగుదుము. బిల్లులలోను దొమియనులలోను యున్నట్టి స్త్రీలులోనుగల మితివాదులు వ్యాజ్యముగా పరిగణించిన విధానమును మన మిచ్చెద మన్నవార మగుదుము. నిరాకరణ ఫలమును వివిధ ప్రజలే యనుభవించెదరు. నిరాకరించబడు నెడల, కర్తవ్యము? బిల్లులను కొ

వెన్నెలకంటి జన్మయకవి.

దేవకీనందన కళకము.

మనకన్నము తేవకీనందన కళక వెన్నెలకంటి వ్యాజ్య ప్రకటికాన్నిండుచున్నది. "కృష్ణ తేవకీనందనా!" అని మకుట మున్నది. సరిగ నూరు వద్యము అన్నది. కళకాంత యన నీవద్య మున్నది.

క. ఈకృష్ణ కళక మెప్పుడు |
వైకొని విన్నట్టివారు వాగిన వారల్ |
చేకొని పఠించు వారలు |

శ్రీకృష్ణుని కరుణ గలిగి చెలగుడు రెలమిన్ ||

దీనిని వాగిన వెళ్ళవో యీజనుల దెలియదు. కొందఱు తిక్కన సోమయాజి కృతమందురు. కొందఱు మద్రాసుకు దీనిని 'పానకాలరాజు విరచిత'మని ముద్రించి. తిక్కన సోమయాజి కృష్ణకళక మొందు రతియించె ననియు నందు "అయ్యో కళకను పుత్రులై విదురులై" యను వద్యమున్న దనియు నొకానొకడు వాగినట్లు కవుల చరిత్రలు నుడువుచున్నది. అం దీవద్యములకు మారుచున్నది. ఈ వద్యము తిక్కనది కాదనియు నముద్రితగంధ వింతామణిలో (బ్రహ్మ త్రై విమలబహుమయేనాక యిది తేవకీనందన కళకమునాని దనివాడ వాగిన) యోగ్యమను జరకాలము క్రిందటనే ఖండించి యున్నాడు. "కళకేలింది ముక్కెక్కి ద్రావడికి కోకల్ మెచ్చి యిచ్చింది దబ్బు" యిత్యాది ప్రసిద్ధ వద్యము లిందలి వే! ఈ కళకము నందలి వద్యములు రామదాసుచరిత్ర మను వాగిన కార్యమునందు గాన్నిండుచున్నది. కాని ఆ కార్యము వాగిన వెళ్ళవో తెలియదు. ఈ కళకమునందలి వద్యములే యిప్పుడియ్యముం దుదాహరింపబడినవి. ఇందలి వివిధ వద్యము చేళ్ళవిశ్లేషము వికాగింతి మదాపారణముగ నిచ్చి నాడు-అవద్యమిది.

య. "చతురంభోధికరీత భూమల ను రాజానే కోటిరం |
జీ మాణిక్య విరాజమానవదరాదీపుడు ధర్మాత్మజం |
దతికావణ్యముచేత మక్త్యవతి కొల్వాసింపడే నీరుగా |
శ్రీకృష్ణ కార్యముగల్గు సంతకుం కృష్ణ తేవకీ నందనా!"

అప్పుకవి (క్రి. శ. 17-వ శతాబ్దము) వాదని మనకు కృష్ణముగ దెలియను. కావున నీకళక మతని నాటికే ప్రసిద్ధమై, లాక్షణికముగ నెంచుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (క్రి. శ. 15-వ శతాబ్దములో తేవరాని "కరుణాకటాక్ష పీఠము" గాంచి" న వెన్నెలకంటి సిద్ధమై కొడుకగు జన్మయ్య యొకడుండెను. అతడొక తేవకీనందన కళకమును వాగినట్లు పేరుమరాజు జక్కన తన విక్రమార్క చరిత్రములో నీ విధముగ కెప్పియున్నాడు.

నీ! విమలకర్తవ్యమన వేదకామ్రుపురాణ
వాక్యార్థసరికి వన్నెవెట్టి
వరమవృద్ధ్యంబైన పద్యకేంబున
తేవకీనందన విభేయజేసె
రసికత్వమున తేవరామమరాజు
కరుణాకటాక్షపీఠముగ గాంచె
కర్ణాటకకుమ్మ కలయగ మెప్పుంగ
గజకవివ్యాపాధి ఘనత కెక్క
గురులబోపించె సక్రమీకృతలమించె
బ్రజలదాలించె భాగ్యసంకడసాంచె
వారిక మనిమిథ్యులంకరత్నాకరేంద్ర
చంద్రికైయొప్పు సిద్ధయెన్న మంత్రీ ||

ఇందు కెప్పిట్లు 'వద్యకళ'కు' ఈ తేవకీనందన కళకమునం దున్నది. ఇతర దేవులకంటె రమారమి 200 యేండ్లు పూర్వము. కాబట్టి మన కిది రాధారణము దీక్షి కృతిరీతము లైనవి వారకులమన నీ జన్మమంత్రీయే యీ తేవకీనందన కళకకర్త యనుకొనుట కశ్యంతర ముండగూడ దని తోచుచున్నది.

ఈ జన్మయ్యకొడుకు పేరు తాతగారి పేరే సిద్ధమై.

త్రాసనము తృకారమే పాపాలింపబడవలెను. ప్రజలు నాని పొగినిధ్యవద్దతిగా పరిగ్రహించు వర్తంతము నియోజనమునకు బయలు నియమక మనలంబింపబడవలెను. ఇండియాలోను వెల్లెక్రాఫ్ కాలనీలలోను గల మాదిరి కవులనులకు రాజుగాను తమ ప్రతినిధి మూలముగా తమ యిచ్చలన్నిన వారిని నియమించవచ్చును. - అని దేవరేవగారు వెల్లెట్టెన్ నెంచుచి పత్రికలో వ్రాసినాడు.

ఈ రెండవ సిద్ధమయే విక్రమార్కచరిత్ర కృతిపతి. ఈతని నందలకే జన్మయే సిద్ధమంత్రీయని కవి చెప్పినాడు. ఈ రెండవ సిద్ధమంత్రీ తేవరాని మంత్రీయగు వామరకుచే చామరవృత్తాధికము లందినట్లు విక్రమార్క చరిత్రను నుడువుచున్నది.

చామరకు కర్ణాటకభాషలో బ్రభులింగలీలలు వాగిన కవి. అది యాతర దేశము తెలుగులలోనికి భాషాంతరీకరింప జేసెను. ఈ చామరకు వల్లభమంత్రీమహారాజు. పిడుకర్తివారికి దోకికట్టగ్రామమును తిరిగి ఇప్పించిన దీ మంత్రీయే!

విక్రమార్కచరిత్రములోని వద్యంతములలో కెప్పియొకరించి వద్యములను విష్ణుపురాణమును, దెలిగించిన వెన్నెలకంటి నూరన్న తాతలై రెండవ సిద్ధమయే చెవకండియని తేలుచున్నది.

ఈ వెన్నెలకంటి నూరన్ను వివేకగుణాధ్యుడు వేదకామ్రు సంకన్నుడు రెడ్డివేమనరపాలకుడేత మహాగ్రహారగొన్న కవీంద్రమండలం దెవకంటి తేజాడు వెదకండిగా నున్నతొక్కన్న సిద్ధమయే సంతకదానక రాసినోడికికా.

అనగా తేవకీనందన కళకము వాగిన జన్మయ్యయు, విష్ణుపురాణము తెలిగించిన నూరన్న తాతయు, సోదరులని తోచుచున్నది. "సత్సర్వబుధము లొసంగిన వెన్నెలకంటి వారిలోకా" అను విష్ణుపురాణ వాక్యమునాడ వెన్నెలకంటి వారిది కవిత్వ సంప్రదాయముగల మటుంబ యని మనకు, దెలియుచునే యున్నది.

వెన్నెలకంటి జన్మయ్య అకస్తంబ నూరన్న వాడు. హరితగోత్రజాడు. ఇతనితాత నూరనసోమయాజి. అతడెద్దన పూడి రాజేంద్రమోడు' చే నగ్రహరణము, కనకదండాంత్రీకాచ్చత్ర చామర ప్రముఖ రాజధిన్నముల నందినవాడు. సర్వతోముఖ మను యజ్ఞమును దీసినవాడు. అన్న వాత. శైవాచారపాతుడు. జన్మయ్యకవీకండి సిద్ధమంత్రీ (మరికామ్రుముల నెడిగిన వాడు. పురాణకార్యములకును బోషించిన వాడు. క్రతువుల జేయించినవాడు. ఇతడు సన్నయగంధ వాణుడన రాజునకు మంత్రి. ఇతనికల్లి నూరమంబిక. ఈమె పేయసన్న వాక్యమును కవికి సోదరి. జన్మయ్యకవి సోదరుడు మంత్రి భాస్కరుడు. జన్మయ్యకవి మహాదాత. ఈతనిభార్య అత్తమంబ మహావతిరత. ఈతనికొడుకులు సిద్ధమయే, భేరపుడు. ఈ సిద్ధమయే విక్రమార్కచరిత్ర కృతిపతి. ఈసిద్ధమయే కూడ కవి. ఈసిద్ధమయే కొడుకు తిప్పన్న తాతలు. కంఠము, కొడుకులు, మనములు కూడ వేదాచార సంకన్నులై క్రతువు లొసగ్గయ నొక క్రక్క, మంత్రిలై రాజ్యాంగముల నడుపుచు నొక చక్క, కవిత్వక్రిని విదువక కార్యములు వ్రాయుచు నొక దిట్లు నీ వెన్నెలకంటి నా రాంధ్ర వ్రాహ్మణు మటుంబములలో నధికకీర్తిని సంపాదించుకొని యిహపరములం జూర గొనిరి. వీరి వివరము లింకను దెలియంగోరు వారు చక్కని వైదుమ్యము గల జక్కనవాసిన వద్యములు విక్రమార్క చరిత్ర కృత్యాదిని జదివి ధన్యులగుదురు గా! ఈకవి 15-వ శతాబ్దమునాడ నున్నట్లు.

తేవకీనందన కళకము లాక్షణిక లంగీకరించిన దయ్యునిందుకొన్ని వ్యాకరణ విద్యములు లేకపోలేను. "మాడీమాడని నుడే నేయ్యులు, మనవాలకింపు," ఇత్యాది ప్రయోగముల నేకములున్నవి. దీనికి చిహ్నుట పోతన్న రియించినట్లు కన్నదుచున్న నారాయణ కళకమునందు దీనితో సంపూర్ణముగ బోల్పదగిన వద్యము అన్నది. ఇందలి 16 వో నారాయణ కళకమునందలి 48-వ వద్యమును, 18 వో 53-వ వద్యమును పోల్చి చూచుకొనుడు. ఈ కళకమునందలి 1, 82, మొదలగు వద్యములు సంస్కృత శ్లోకభావముల కనుసరములు. 72-వ వద్యము గుమతికళము నందలి వద్యమున కనుకరము. శైలి మంచిది. భక్తిరసప్రపూరితము. అన్నియు కృతములు. కృష్ణ చరిత్ర పోయికముగ నుద్ఘాటించబడినవి. కొన్ని వద్యములు ముద్దు లొలుకుచుండును. వ్యాససంగ్రహపేక్ష చే నిట్లు ముగించుచున్నాడు. తెలివొకవద్యమును మాపుచున్నాను.

య. విరటుంగొల్పినవాడుకొక్కడే లబ్యధ్యసాధులకొగొల్పి సం | గరభామికో ఘనతైరి వీరకులకొ గారిండుచుకో దుగించి యిద్దరకుకో పగిలారాజు తేనీయు కుదికో దానీ కృపంబాయడే! సరిపోడే భువిందగ్రమానకృతి కృష్ణతేవకీ నందనా! 50

వంగూరి సుబ్బారావు,
పితాపురము, ఆంధ్రకళాధిక మహామండలి

పంజాబు గందరగోళము.

ఇందెమ్మిటి బిల్లు.

మదరాసు పౌరుల ఆక్షేపణ పథ.

పంజాబు రాష్ట్రమున జరిగిన గందరగోళముల సంబంధమున ఇందెమ్మిటి బిల్లుకు సామాన్యకానన, సభయందు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టినట్లు. ఈ చట్టమును ఆక్షేపించుచు మదరాసు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీవారును, మహాజన సభవారును, మహాజన సభాభవనమున నిన్న సాయంత్రమును సమీక్షించిరి. ఆచార్యసంఘముల సభ్యులు సభ సలంకరించిరి. రా. బి. టి. రంగాచార్యులు గారు సభ కార్యక్రమమును వివరించిరి. పంజాబులో జరిగిన విధించిన ప్రభుత్వోద్యమముల వైనమును చర్చించుచును నిశ్చయించుట కీ చట్టమును దొరతనము వారు ప్రతిపాదించి దలచిరి.

అధ్యక్షులు.

ఈ చట్టముయొక్క స్వభావముగాని వివరములుగాని మనకు పూర్తి తెలియదులేదు. పయోనిరుప్రతికే తెలిపిన విషయములు మాత్రమే మనకు తెలియును. యధావిషయములు గూర్చి మాత్రమే దొరతనము వారి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచున్న విధము, మనము ఆక్షేపించ వలసిన ప్రయత్నము లేదు. ఏలన యుద్ధ సంధియును ఈ ద్యోగుల లాభార్జన కార్యములను గూర్చి వారిపై నెవరైనా చర్యజరుపకుండ నాయుద్యోగులను కాపాడుట ననుచియుగాని పంజాబు రాష్ట్రమున జరిగిన గందరగోళమును గూర్చి కనిపెట్టిన వైవిధ్యాభిరుచులను గూర్చి వైవిధ్యము చర్య జరుపకుండ చేయుట కీ చట్టమును ప్రతిపాదించుచున్నది. మన మీ చట్టమును తీరముగా ఆక్షేపించుట విధి. ఈ చట్టమును మనమందఱమును ఆక్షేపించుచున్నాము.

(1) పంజాబు రాష్ట్రమునందు గల్గిన గందరగోళమును విచారించుటకు హిందూజాతి రాజ్యాంగమున ప్రకటించిన సంగతులను నెలకొల్పుటకు వాదనము చేసిరి.

ఉద్యోగు లాసరించిన కార్యములను వారికి కొందర కలుగకుండ దొరతనమువారు కాపాడ బూనుటకు కఠిమేమో మనము తెలియకదగును. ఉద్యోగులు సభ్యులుగానే ఆ కార్యములను చేసినను నమ్మక ముండుటలను నీ చట్టమును సంపాదించ దలచియుండును. విచారణయందు ప్రభుత్వములను ఆక్షేపించ బడదనవునను సంకీర్ణములను నీ చట్టమును ప్రతిపాదించి దలచుచున్నది యుహింపబడిన వచ్చుచున్నది.

(2) ప్రస్తుతము ఈ చట్టము విషయమై మనకు పూర్తి తెలియలేదు. పయోనిరుప్రతికే చేసిన మూడవ నిశ్చయము ప్రభుత్వమువారు ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట గొప్పపొరబాటు. ఇందువలన ప్రజలలో ఆసక్తి పుట్టించుట విధిగాన ఇట్టి చట్టము నీరసమును తీరముగా ఆక్షేపించుట మనకు, విధ్యుక్తకర్తవ్యము. వైదికానన పరిపాలనమును గూర్చి పంజాబు రాష్ట్రములోని యుద్యోగులలో నెరివైననుగాద నివరణ చర్య జరుపదలెదు. అట్టి ఆలోచనగాద జరుగలేదు. కావున ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆసక్తిగానరాదు. ప్రస్తుతము ఈ చట్టమును విరమించినదలన ప్రభుత్వమువారికి నష్టమేమిటియును లేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను నమ్మి చట్టమును ప్రకటించలేనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

జి. ఎన్. అరండేలుగారు.

ఇప్పటివఱకును కయోనిరు ప్రతికే ఇచ్చిన వార్తలపై నాధారపడియుంటిమి. పయోనిరుప్రతికే యీ విషయమును ప్రచురించుటలన, ఈ విషయమునందు కొంత కఠిన్యము కలదని నమ్మవలసి యున్నది. కల్లిగిటిబోర్డు మెంబరులు చాలమంది ఈ సభయందు గలరు. వారైనను ఈ విషయ మసర్వముని నడువలేదు. లాదు ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటలన, ప్రభుత్వమువారి భావము సమంజసమని చెప్పి యిగుచున్నది. హిందూజాతి రాజ్యాంగమున ప్రకటించిన వాదనములకును ప్రజలయొక్క భావములకును గూడ వారు సరికునేయలేదని తెలుచున్నది. ఇట్టి సమయమున హిందూజాతి రాజ్యాంగ మున ప్రకటించిన విచారణసంఘము వారియొక్క విచారణలను గూర్చి ప్రజలకు తెలిపిన ఆపోహలను జరిపవలెననుచున్నాము. హిందూజాతి రాజ్యాంగమున ప్రకటించిన మనము విశేషముగ నమ్మియున్నాము. మరియు విచారణసంఘము నేర్పరచు విషయమున సర్వధియుగా నమ్మియున్నాము. ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట వలన

చాల ముప్పువాటిల్లును. విచారణసంఘమువారి తీర్మానములను విచ్ఛిన్నము చేయుటగాను హిందూజాతి ప్రభుత్వము వారి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచున్నాడు. ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టినవిధము విచారణ సంఘమువారు తమవిచారణను కీర్తిముగ ముగించవలసి యుండును. ఇది సరియైన కనికారు. భారత జాతీయంలోని రాజకీయ వాదనలను కాంతముగ నుండలేనని ఇందెమ్మిటి బిల్లును. ఈ చట్టమును ప్రవేశపెట్టిన యెడల జాతీయం దంతటను చాల నాందోళనము కలుగును గాన నే నీ తీర్మానముల నుపపాదించ గోరుచున్నాను.

(1) పంజాబు రాష్ట్రమున నెలకొల్పబడిన వైదిక స్వామిస్థానోద్యమము జరిగిన కార్యములను ఆసంబంధమున నితర ప్రభుత్వోద్యమముల చేసిన కార్యములను గూర్చి విచారణ జరుపుటకు హిందూజాతి రాజ్యాంగ మున ప్రకటించిన విచారణ సంఘము వారిని గూర్చి సమయమున వారి విచారణ పూర్తిగాకముండే యట్టి చట్టము నాయుద్యోగులను కాపాడుటకు ప్రతిపాదించుట ననుచియు గానని యీ సభ వారి ఆక్షేపించుచున్నాడు.

(2) ఈ చట్టమును ఇల్లితనమున ఆమోదించిన యెడల, విచారణ సంఘము వారిని నియోజియుట విధిమనియు, స్వామియు జరుగ నేరదనియు భారతదేశమున గాధుగులు ఆసక్తి పుట్టించుననియు, ప్రభుత్వమువారికి కఠిన్యముకలుగుననియు ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అనుభవములను అరండేలుగారు ప్రతిపాదించిరి.

జి. ఎ. వెంకట రామయ్యగారు అనునదింది జి. ఎ. అక్షేపణ జి. ప్రకాశము, ఎన్. వెంకటాచలము (శ్రేష్ఠిగారు బలపరచిరి. ఈ తీర్మానము లంగీకరింపబడినది.

వైదికానములు హిందూజాతి రాజ్యాంగమున ప్రకటించిన, భారత ప్రభుత్వము వారికిని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శకులకు, అంగ్లజాతియులకును ఇతరభారతరాజకీయాలకును కలిసియు అనుభవములను తెలియజరుప వలసినదని నీ. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఉపపాదించిరి. జి. ఎ. గోపాలస్వామి మొదటియారుగారు అనునదింది. తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

రైలుబండి ప్రమాదము.

ఒక ప్రయాణికుడు తెలిపిన వివరములు.

సోమవారమునాడు బాటు పుట్రిల నకును భక్తముని న రైలుబండిలో ప్రయాణముచేయుచున్న ప్రయాణికు డొకడు మంగళవారమునాడు మధ్యాహ్నము రాజ్మండి నుండి లాహోరుకు వచ్చెను. అతడెప్పుడు వీధి నదిరహితముగ రామలిగెను. అపాయము కలిగి నప్పుడు చాలచీకటిగా నుండెను. రైలువారుజానున జరిగినది. చాలమంది ప్రయాణికులు నిద్రించుచుండిరి. నెలవైదిక రాజ్మండికి వెళ్లుచున్న వైదికము చాలమంది బండిలోనుండి వారిలో చాలమంది నాకు తెలిసి. బండి చాలదగ్గి నడుచుచుండెను. ఇంజను పట్టుల నుండి తొలగినది గాని తిరగజడలేదు. మొదటిబండిగూడ నిలచియు యుండెను. రెండవబండి ప్రక్కకు వదిలియెను. కాని దానిలోని వారందఱును తప్పించుకొనిరి. కల్లులు బాక్సులు గూడ బండి రెండుబండ్లమధ్యబడి పూర్తిగా నొక్కకొని యునది. బాక్సుల గూడ బితుగ కలిగి తెలియదు. ఆయనకు చాలదుబ్బము గాములు బలముగా కలిగినవి. అతడెట్లు బండిలోనుండి బయటపడెనో ఎవరికిని తెలియదు. అతడు స్వతః తిప్పి వదిలించుకొని యిరుము చూడగలిగి. అతని అనుచరుడుగూడనట్లే తిరచుగా తప్పించుకొనెను. కల్లిన బండ్ల గ్నియు నొకదానిపై నొకటిపడెను. వాని అన్నిటివైనను బలముగ బొగ్గుబండిపడెనగాన నాబండ్లలో చిక్కగొనిన వారిని వెలికితీయుట చాలదుబ్బమునెనది. బండ్లమధ్య 10 అడుగుల ఎత్తు వడినది. ఆలోచన చిక్కగొనిన వారి అర్ధవారములు మృత్యు విచారమునైనవి బండ్లలో నీరములన్నియును ఆరి పోయినవి. గాములు తగిలినవారును మృతికొనినవారును బండ్లలో నెక్కుకొనిపోయిరి. ఎటులోకాగరిగా వారిని బయటకు తీసి వీలైన ఉపచర్య చేసితిమి. ఉపయము 3 గంటలకు వైద్యసహాయుల బండివచ్చినది. ఆహ్వానితము నష్టవారణ్యము. చుట్టుప్రక్క గ్రామములైనతేవు. చిట్టవెలమన్న బండ్లు వెళ్ళుచెదలేదు. కాన ప్రమాదము కలిగినవిషయము ముండ్లలోని వారికి కొంత సేకటివరకును తెలియలేలేదు. కొందరి సామానాన్ని యిటు పోయినదని ప్రయాణికుడు చెప్పెనని మిట రి గెటెటు ప్రతికయందు ప్రకటించబడినది

కళావంతుల విద్యాసంఘము గుంటూరు.

(వ. సూర్యనారాయణరావుగారు బి. వి. ఎల్)

ఈ సంఘమువారు, మానసియులగు కొందఱ కలకు శుభ్య పంతులుగారి ఆగ్రహ 17-వ తేది ఇచ్చిన నిజానన ప్రతికలో "వాఁరి యానామలవల్ల రరరరములనుండి మానాతి శ్రీరా కృష్ణదాస్వక్తి దానురాంధ్రయ, భారతజాతీయ గౌరవము కళావంతులయొద్దకు తప్పి వారిజాతీయ ఆట్టి ఈనామలను కేరీలుగామొంది వీరు చేచాలయములకు బలవంతముగ నాట్యముచేయవలయునట్లు ప్రభుత్వమువారికి నచ్చ చెప్పుదని కోరుచున్నాడు. కృష్ణదాస్వక్తికిని, ఈ నాట్యము నాటికిని సంబంధములు! మొదటిమానాని రెండవదానిని జరుపుకొనదదా! ఈ నాట్యపు శ్రీలకు కృష్ణదాస్వక్తిలో నుండవలసినదని యెవ్వరును నిర్బంధించలేదు నరీదా. నీతి ప్రకర్తనముల శ్రీయందగినవారని భూతుల ఆధిక్యము. సామ్యకృతములో వీరిని "కెప్టెన్ బిల్లు" అని పిలిచెదరు. ఇటీవల, వీరుకోవలకాంగలనియు, ప్రామాణ్యములతోనే కప్పు, యితరసంకర్మములే చక్రాంతిములు చేయించుకొని, కంఠహారతి మొదలైన ప్రకర్తనములు చేయవలసినదనియు ఆచారమున్నట్లు చాలమంది చెప్పుచును. దివ్యస్థలములలో ఏకాంగులని (బ్రహ్మచారులన్నట్లును, వారు తిరిగి సంతర్పనముల వచ్చుననియు తనవారి నీ కోవలలో 20 సంవత్సరములు వైదాటిక వేళ్ళాంగలను కట్టుకొనుచుండినట్లును, వారి సంతానము మంచి వదిలినంతానముగనే భావించబడి కోవల నాకర్షిస్తేనే తమ జీవనాధారముగ చేసికొనుచుండినట్లును, ప్రతితి కలుదు.

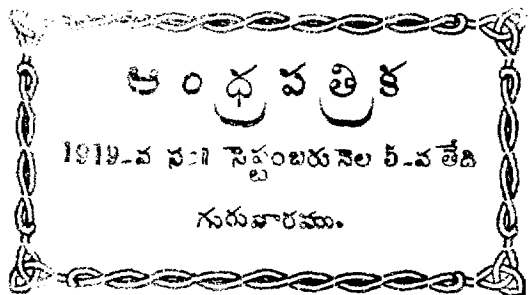
స్వామివారి యెరుట స్వర్గ గీతాభిసమయలకు జరుగ గలందులకు, పూర్వపుజుమించాము ఈనామల నిచ్చి యుండగా, వీరిని కేరీకింద కలుపుకొని, ఈ నాకరిని తుదముట్టిక వలసినదని కోరుట మిక్కిలి సామాన్యము. ఈ వేళ్ళా సంఘమును సంస్కరించి కేరీన వర్ణములవారికెనే వీరిలో వివాహములు జరపి వీరిని నీతిమాన్వరీకర్తవలనుగా చేయుట మన యందల విధి. వారి మనచేచాలయములలో నిక్షుటికిని అక్కడక్కడ కొంచెము కొనయుపిరి తోడున్న యీ స్వర్గ గీత వాయిద్యాభినయకళలు, నాకరకళలు నీటిలో నూడి యుండునట్లు చేయుట మాద మనవిధము. ఆ సామెతను, వివాహితమున నీ కోవలలో నేతలు చేయలేదు? అట్లు చేసినయెడల వీరికి ఇహమందును పరమందును సౌఖ్యము కలుగును. ఇప్పటి వేళ్ళాంగలను కట్టి నిరతులు కావచ్చును. అయినను, వీరి కోమానలను నమ్మకమునందు సదచుటకు ఆలవాటుచేసి, వారిచేతనే యీ సరిప్రకర్తనములకు జరుగవలెను కాని వీరికి అన్యకలంగల చేయుట యెట్టి స్వామిగారు? వివాహితలైన శ్రీలు, బహిరంగముగ వీధుల వెంటటి తిరుగుచు స్వర్గమును నలుపుట, వారి స్వగౌరవమునకు భంగము చేతా యని కొందఱకుగవచ్చును. ఈ విషయములో కొన్ని మార్పులు చేసి, భక్తకర్తలు, వీరిని కోవలలోనే ఆడునట్లు చేయవచ్చును. సామ్యకృతములలో వలెనే మనజాతీయములో మాద, నాట్యమును జీవోపాధిక పెట్టుకొనుటలో రక్షేమి? భార్యాభర్తల కలిసి, తమపిల్లలలో మేళముల నేల యేర్పాటుచేసికొన మాదకు! ఈ కాలములో జీవము జరుగుట కెంతయో కష్టముచున్నపుడు సారవంతమైన మాస్యములను అనుభవించుచు నర్తక సమయములలో నైసమ నీ కవిత్రిమైన వృత్తి ఆకలించిండుటకు బయలుదేరి, స్వర్గగాన భరతవిద్యలకు అభ్యసించుటకు వెనుదీయని వారు చాలమంది యుండునుగదా! ప్రస్తుతము వాకరి యానామల సుభవించుచున్నవారు సరిగా తమ విద్యుక్త కార్యములను నెరవేర్చుకొనెన రనియు ఈ నిజాననాని విచ్చికోరకులకు వదలుచు రనియు నమ్మియున్నాను. కీర్తనముగా తమకార్యములకు నెరవేర్చుటకే నిర్దుష్టమొదల, వీరిని తొలగించి, కర్తమేళముల నేర్పరచెదలేగాని, వీరికి కేరీకట్టుల నెక్కువరకు మాట కలలోని వాడు.

రైలుగట్టును బాటుచేయుట:————— ఎక్కడ అక్కడ ప్రయాణికు మేళజన కలకత్తలోని కిష్టకప్రయాణముండి యట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:————— రాపింకు, భువనధ్రువుల ప్రేమకలయధ్యకు కొట్టుకొనిపోయిన రైలుగట్టును బాటుచేసి 2 వ తేది సాయంత్రము 2 - 15 నిమిషములందు బిల్లు మాయముగ నడుచుచున్నది.

కావలయును.

ఆంధ్రదేశమునందు కృత్రికలూకా ముఖ్యకట్టజముల నుండియు, బిల్వా ముఖ్యస్థానముల నుండియు, ఇతరనుపసృష్ట స్థలములనుండియు, వాస్తవము (వాస్తవ) గల సమర్థమున, కలుగు బడిగల లేఖనమున కావలయును. లేఖనముగా నుండ కలచిన వారును, ఇతరములలో నున్నవారును, మాకు (వాస్తవ) రేఖయి. ఆయా ప్రశ్నలనుబట్టి ప్రజల కష్టములనుబట్టి దొరకనమునకును, దేశములకును తెలిపి, సంఘమున నేవించదలచుకొన్న వారి కిది అమూల్యమైన యాదేశకా మొనగును.

ఆంధ్రపత్రికాధికారి.

సామ్రాజ్యసభ.

కన్న గూడిన సామ్రాజ్యకాననసభయందు శ్రీమద్మహర్షి ప్రభువుచేసిన ప్రారంభప్రసంగము ప్రజలయందు విశ్వాసమును గలిగించినారు. ప్రసంగములయందు సభికారాధిపత్య సమర్థనమును ప్రజాధిపత్యములను సూచించుచున్నది. ఆయిరను వైఖరిగాను బిశనీకు మహారాజుగారు చేసిన సేవకు మున్నుపద్మ ప్రభువు కృతజ్ఞతను దెలుపుట యుక్తముగ నున్నది. సర్వ కంకరం నాయరు రాజనామాకు గౌరవములు కంకరం నాయరుగారికి కాకను దేశమునకు గౌరవకారణములు. ఆ గౌరవకారణములు కేవలము సభ్యుల సహాయమునకు సంబంధించినవి గావు. ప్రభుత్వ మవలంబించిన రాజ్యనీతికి సంబంధించినవి గాన వానిని వివరించుట యుక్తమై యుండును. అందరకు తెలిసిన విషయములను గోళ్యముగ నుంచుటయందును ప్రయోజనము లేదు. తురుష్క సహస్యకు నిర్ణయించుటయందు “హైందవమహమ్మదీయుల భావములను నేను దెలుపుటకు బ్రయత్నించితి” నని రాజప్రతినిధి తెలిపిన భావము మహమ్మదీయ సాదరులకు సంతృప్తిని గలుగజేయు గలదు. సంకల్పపరిణామమును మాత్రము చూడవలసియున్నది.

రాజ్యాంగసీతి

వివాదకరమైన రాజ్యాంగసీతి చర్చను మున్నుపద్మ ప్రభువు వదలుట యుక్తముగ నుండియుండును. గౌరవనీయసభ్యులందు కొందరు కాలటచటము కాననమైన, దేశమునందపారమైన యాందోళనము బయలుదేరునని బెదరించినయియును, బెదరింపులకు భయపడి యవసరమైన ధర్మమార్గము నే ప్రభుత్వమును విడువవలదనియును, తదనుగుణముగ దేశమునందు దుష్కార్యములు ప్రబలినవనియును, దుష్కార్యముల నాపుటకై రాష్ట్రాధికారుల కధికార మొసంగబడినదనియును, దుష్కార్యముల నాపనతరువాతను వానిని తృణీకరించుట సులభ మనియును, కఠినాచరణమునకు తాము వగచుచున్నామనియును, ఇపుడు రాష్ట్రాధికారి మార్గమున జూపుచున్నాడనియును రాజప్రతినిధి తెలియజేసెను. రాజప్రతినిధి నిర్ధారణము లన్నియును సభికారవృత్తితోకేసిన నిర్ధారణములు. ప్రజాధిపత్యముల నెరిగిన శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు బెనర్జిగారువంటి నాయకులు కాలటచటమువలన దేశమునకు గలుగనున్న యవస్థము

లను నచ్చజెప్పిరి. కాని ప్రభుత్వమును బెదరింపలేదు. ప్రజానాయకుల నిరీక్షణము సోయైనదియును ప్రభుత్వనిరీక్షణము సరియైనదియును దేశచరిత్రము సాక్ష్యము నిచ్చుచున్నది. అధికారవర్గము ప్రజాధిపత్యములను పాటించిన, దేశమున కీయవర్గములు గలిగియుండవు. అధికారులు దేశకాంతియందు ప్రజలకు నాయకులకు శాధ్యత లేనటులును సభికారులకే శాధ్యతయంతయును నున్నటులును జూటట పరిపాటియైనది. అధికారుల కఠిన దండనల వలనను ప్రజల దుష్కార్యములవలనను కష్టపడినది ప్రజలుగాని అధికారులుగారు. వంజాబు కష్టస్థితి యందు ప్రజలకు సహాయమును జేయుటకు ప్రజలు పాటుపడుచున్నారు గాని అధికారులు పాటుపడుట లేదు. హరికిషనులూలు రాంభుజదత్తు మొదలగు దేశభక్తుల కఠినశీక్షను తగ్గించుకుంటు బిచిత్రము గాని తగ్గించుట గొప్పగాదు. సింహప్రభువు సయితము హిందూదేశ ప్రభుత్వము తొందరపడినదని యంగీకరించెను. దుష్కార్యములను జేసినవారిని గురించి గాంధీ మహాత్ముని యభిప్రాయములను ప్రమాణముగ నైకొనిన రాజప్రతినిధి కాలటము కాననమును గురించియును గాంధీ మహాత్ముని సత్యాగహమును ప్రమాణముగ నైకొనుట సముచితము. సర్ మాక్లాగరుగారిని నారంభదశ యందె వంజాబు పాలకునిగ నియమించియుండిన నీ దుర్దశ సంభవించియుండదు.

విచారణోపసంఘము

ప్రజలు చిరకాలము నిరీక్షించుచున్న విచారణోపసంఘనిర్మాణమును సమావేశకాలమును రాజప్రతినిధి తెలిపి ప్రజలసంతోషములను బాటగలిగెను. సభాధ్యక్షుడు హంటరు ప్రభువు. వీరు సాట్లాండునందు సాలిసిటరు జనరలు పని జేసిరి. 1. న్యాయమూర్తులు, రాజులు, 2. కా.రైను, 3. సర్ జాడ్జి బారో, 4. సర్ చిమ్మనలూలు సీతల్వాసు, 5. మహ్మద్ జాదు సుల్తాను అహమదుగారు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. విచారణోపసంఘమునందొక హిందువుని నొక మహమ్మదీయుని సభ్యులను గ నియమించుట సంతృప్తికరము. బొంబయియందు మార్షలు లాక్రిండను నేరములను విచారించుచున్న సీతల్వాసుగారిని గాకను మతొకరిని నియమించుట యుక్తముగ నుండును. సుల్తాను అహమదుగారు మృత్రిసభయందు సభ్యులుగ నున్నారు. వీరి నిర్వచనము మహమ్మదీయుల కంత సంతృప్తికరముగ నుండునో తెలియదు. విచారణ సామాన్యముగ బహిరంగముగ జరుగు ననియును సభాధ్యక్షు డవసరమని తలచినపుడు రహస్యముగ జరుగవచ్చు ననియును రాజప్రతినిధి తెలిపెను. విచారణయందు రహస్యమేల గావలయునో తెలియకున్నది. ఉపసంఘపు భార మత్యధికముని అందరును నెరిగియున్నారు. “అవసరముగ గాని బుద్ధిపూర్వకముగ గాని మంటనుబుట్టించెడివిషయములను ప్రజలుదీనియందారోపించుకుండవలయు”నని రాజప్రతినిధి తెలిపిన భావమును సమగ్రముగ గ్రహించుట కవకాశము లేకున్నది. ప్రజలు రాజప్రతినిధి సమక్షములను నవలంబించుదురని నమ్మవలసియున్నది.

ఇండెమ్మిటి బిల్లు

పాఠునియరు పత్రిక నూదించిన ఇండెమ్మిటి బిల్లును సాధ్యమైనంతవరకే జేయుట యవసరమని రాజప్రతినిధి తెలిపెను. “ఆకర్మాలమునందు సమయోచితముగ నుద్యోగస్థులు శాంతిస్థాపనమునకై నిర్వహించిన దుర్భరమును కృతజ్ఞతారహితమును నైన వ్యవహారక్రమమును సమర్థించుటకు బిల్లు అవసరమని రాజప్రతినిధి తెలిపెను. అధికారులకు న్యాయము

చేయుటకు బిల్లు అవసరమని రాజప్రతినిధి తెలిపెను. మున్నుపద్మ ప్రభువర్యుని దృష్టియందు దధికారులుంటుయును అష్టకష్టముల పాలైన ప్రజలు గోచరము గాకుంటుయును శోచనీయుము. వెంటనే తగ్గింపవలసినవచ్చిన కఠినశీక్షలను విధించిన యధికారుల కింతవరకేమి కష్టములు గలిగినవ్రాముం జేమి తంటాలు గలుగనున్నవో తెలియకున్నది. ప్రజలను గట్టిగ శిక్షించింకుల కధికారులకు ఏకగ్రీవముగ ప్రజలు కృతజ్ఞతను దెలుపుట యుక్తమని అధికారవర్గము నమ్మవచ్చును కాని ప్రజలంతటి మూఢులు గారు. ఇండెమ్మిటిబిల్లు నిపుడు ప్రవేశపెట్టబ యనుచితమని దేశమునందు ప్రబలమైన యాందోళనము బయలుదేసినది. యాందోళనమునకు గౌరవము సకల జనులకు తెలిసియున్నది. ప్రివికౌన్సిలునందు లక్షీలులు చేయబడినవి. మార్షలులా వ్యవహారములకు యోచించుట కుపసంఘ మేర్పడినది. వంజాబునందునడచిన వ్యవహారక్రమమును బోలిన వ్యవహారక్రమములకు ఇండెమ్మిటి బిల్లుకు లక్షింపుట యాచారములేదు. ఇండెమ్మిటిబిల్లు మార్షలులా ననుసరించి వ్యవహరించిన యధికారుల నందరను గాపాడిన ప్రివికౌన్సిలు తీర్మానముగాని ఉపసంఘపు తీర్మానములు గాని ప్రయోజనకరములు గావు. దేశీయ పత్రికలు ప్రజాభిమానులు ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారములను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. చెన్నపురియందు దాంధ్రరాష్ట్రీయ సభయందు మద్రాసు రాష్ట్రీయసభయందు సభలను జేసి కాననమును ఖండించుచు సభిప్రాయములను దెలిపియున్నవి. దేశీయ వార్తాపత్రికలు వ్యతిరేకాధిపత్యమును దెలుపుచున్నవి. ప్రస్తుత సమయమునందు తిగి ప్రబలమైన యాందోళనము జరుగుట సహజము. సామ్రాజ్యసభయందలి ప్రజాప్రతినిధులందు ప్రముఖులింగాండునందు సంస్కరణముల విషయమై పాటుపడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు సులభముగ ఇండెమ్మిటిబిల్లును చట్టము చేయగలరు. కాని ప్రజల సానుభూతిని యామోదమును మాత్రము చడయలేరు ప్రజాందోళనమును గలుగజేయుగల ఇండెమ్మిటిబిల్లుకు ప్రస్తుతము నిలుపుదలజేసి మున్నుపద్మ ప్రభువు ప్రజల పూర్ణవిశ్వాసమునకు పాత్రులగురని నమ్ముచున్నాము.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసమస్య

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసమస్య లనుడినమును గహనతరము లగుచున్నవని సామ్రాజ్యపరిస్థితులను బరిశీలించిన వారలకు విశేషమగుచున్నది. మాతృపానమునందు కర్మకారుల కలవరము, సమీపమునందు గల అయిరాండునందు నిరంతరమైన యసంతృప్తి, సామ్రాజ్యాంతర్యాగము లైన ఈజిప్టు హిందూదేశములందు రాజ్యాంగాందోళనము. ఈ సమస్య లిటులుండగ శత్రుదేశములకు ధర్మకర్తృత్వము వహించవలసిన యవసరము గలిగినది. లోకమునందపూర్వమైన ఈ మహా సామ్రాజ్యభారమును బ్రిటీషు ప్రజలేతీరిని నిర్వహించెదరో కాలము దెలువవలసి యున్నది. వర్తమానసమయమునందు లోకకాంతి లోకాభ్యుదయము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముమీద నాధారపడి యున్నది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు నిరియాకు ధర్మకర్తృత్వమును వహించుటకు వెనుకంజ వేయుచున్నవి. ఈ గహనసమస్యలను గురించి మిల్నరుప్రభువు ఆకుపద్మవిద్యార్థుల కొక యుపన్యాసమును జేసెను. మిల్నరుప్రభువు పత్రికలను నిర్వహించెను. దక్షిణాఫ్రికాను పాలించెను.

అధికాయధమునకు గారకు లని పే రొందెను. వారి యభిప్రాయములు సువిచారోపేతము లని యంగీకరింపవలయును.

“కార్యభారమునందు మునిగిన మంత్రులు, సీతీతము లేని భావనభూతి, అందోళనభూతియు లైన వారాభిప్రాయ గ్రహణ సమర్థులు నిర్ణయించుట కవసరమైన బుద్ధి వైకల్యమును బాహ్య బాహ్యమున... వారి సమితియందు వలసరాజ్యములకును భరతిభువనమునకును కృతంత్రస్థితి గలుగుట సామాన్య ప్రాబంధమును కలిగియున్న యెవరైనను భావననందు కల్యము గలదు... హిందూజాతీయమునందు రాజ్యాంగ నిర్మాణము మారవలసింది. ఈజన్మమునందు నిరతజాతీయమును మారవలసింది. సామాన్యమునకును నిరతరాజ్యాంగములకును గల సంబంధము ధర్మకర్తవ్యకలంబంధమా? సామాన్యరాజ్యాంగములందు వెనుకబడియున్న భాగములందు సయితము కదిలిక గలిగినది. మానవులు వారధావనాభ్యుదయ వారసహింసపరులయినను సహజస్వభావమును ఫలవంతముచేయుట మనకనిగాని మైత్ర్యమును జాతుల మనకనిగాని కాంతిని వెలకొనుటకై పరిపాలనా దక్షత్యమును, మంచి ధర్మకర్తవ్యమును దక్షత్యమును సంపూర్ణముగ విడనాడక పోయినను, మనము కొంతవరకైనను భోజనాదవేసి వచ్చును.”

మిల్నిరు క్రభువు తెలిపిన యభిప్రాయములను బరిశీలించినపుడు బ్రిటీషు రాజనీతిజ్ఞులకు గలుగుచున్న సంశయభావములె వారికిని గలుగుచున్నవని విశదమగుచున్నది. బ్రిటీషుసామ్రాజ్య బలమునకు ప్రత్యేకభాగముల వ్యక్తిత్వము సాధనమని గ్రహించు చున్నారు. స్వాతంత్ర్యప్రదాన మవసరమని యంగీకరించుచున్నారు. మన క్రతి పక్షము చిలుకకలుకులవలె నుడివేసి దక్షత్య సిద్ధాంతమునందు కట్టు లేదని యంగీకరించుచున్నారు. అయినను సంతరాజ్యముల స్వాతంత్ర్య స్థితివలనను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు చేటు మూడునని భయపడుచున్నారు. అక్రతిమానమై దుర్భరమైన బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమును బ్రిటీషు క్రజలు పూర్వమువలె పాలించుట దుస్సరము. రాజనీతిజ్ఞులు వెంటనే దీనిని గ్రహించి సామ్రాజ్యాంతర్యాగములందు స్వకరిపాలనమును స్థాపించుట సామ్రాజ్యమునకు జేమకరమని గ్రహించుట వివేకము గాని కుతర్కములవలన ప్రయోజనము గలుగదు.

మద్రాసుసభలు - ఇండిమిటిబిల్లు
మహాజనసభామందిరముందు మద్రాసురాష్ట్రీయోజనసభమును మహాజనసభయును ఇండిమిటి బిల్లును గురించి చర్చించుటకు నిశ్చయమగునని. సభాధ్యక్షులు టి. రంగాచారిగారు ఇండిమిటిబిల్లు నిపుడు శాసన సభయందు ప్రవేశపెట్టుట యనుచితమని తెలియజేసిరి. సభాధ్యక్షుడును అరండేలుగారును బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటను గురించియును దాని ప్రయోజనమునుగురించియును సంతయమును గలిగియుండిరి. వేటి లంతి వార్త లట్టి సంశయమును బోనాడినవి. ఇండిమిటి బిల్లును ఖండించుచు దాని యవసరములను దెలుపుచు టి. వెంకటాచలయ్య టి. ప్రకాశము ఎస్. వెంకటాచలము శెట్టిగార్లు మొదలగువారు ప్రసంగములనుజేసిరి. చెన్నపురి లిబరలు లీగ్ వాడును శివస్వామయ్యగారి యాధికత్యము క్రిందను ఇండిమిటిబిల్లును ఖండించుచు రాజప్రతినిధికి సందేశమును బంపిరి. ఈ యాందోళనఫలమును క్రభుత్వమువారు గ్రహించి బిల్లును నుపసంహరించుట యుక్తమని గ్రహించుట ధర్మము.

యవరాజ సంచారము
వేల్పు రాజకుమారు డి. పి. లువబు యవరాజపుడు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములను జూచుచు కనదాయం దున్నాడు. వారికి సహజమైన స్వాతంత్ర్యపీయత్వము గలదని వాడుకగలదు యవరాజు బటావాయందు విజయగోపురమునకు కంతుస్థాపనమునుజేయుచు జేసినప్రసంగము వారి యుగారక్రమ్యుని దెలుపుచున్నది. “నేను మీపార్లమెంటు వ్యవహారములందు దొక ముఖ్యవ్యవహారము వర్సెల్లునందు జరిగిన కంధి సభాస్థితియనుల నామోదించుట యని తెలియుచున్నది. అందువలన నీ పార్లమెంటు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము మీదను ధర్మాధికారమును జరుపుటకు కాలము వచ్చినది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు మీకు గల వ్యక్తిత్వము స్థిరపడినది. వలసరాజ్యములకు వలె భరతి ఖండమునకును సంధిసభయందు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము గలిగినది. భరతిఖండమునందు సయితము సామ్రాజ్యసభ సంధిసభాస్థితి యముల నామోదించవలసిన యవసర మేల లేకపోయినదో తెలియకున్నది.

పంజాబు శిక్షలు
సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లాగను పంజాబునందు దన్ని ప్రాంతములనుండియును మార్పులు లా వ్యవహారములను తొలగించినటులు ప్రకటించెను. కఠిన శిక్షల ననుభవించుచున్న మతీకొందరి శిక్ష వెంటనే తగ్గించబడునని వదంతిగలదు. మాక్లాగనుగారి మార్గవచునకు ప్రజలు కృతజ్ఞులు. కాని మాక్లాగను గారు పంజాబునందలి కద్రతులను సంపూర్ణముగ మార్చినగాని క్రజలయందు విశ్వాసము గలుగనేరదు.

మిరెకాయల కంట్రోలు
చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మిచ్చివ్యాపారమునకు గల క్రతిబంధకముల నన్నిటిని సివిలుసర్దుయిల డైరెక్టరు తొలగించినటులు ప్రకటించుచున్నారు. అన్ని వైశ్యమీదను వాగనులను బొందగలవారు యధేచ్ఛగ మిరెకాయలవ్యాపారమును జేయవచ్చును. ఈ విధముగ నితరవస్తువులమీద గల నిర్బంధములను గూడ తొలగించిన, లంచములు కష్టములు తొలగగలవు.

ద తమండలి సంఘ కార్యనిర్వాహక సభ:-
గత వత్సరముల వలె గాక ఈ వత్సరమున నూతనవర్గముల నెక్జిజు జేయుటకును, వక్ర్యుత్వ వ్యావరచన, గృహకల్పన మున్నగు సంస్థల నెలకొల్పి, వానిలో ఉత్తీర్ణులను, కాన్వోకేషన్ కాలమును, బహుళింపబడుటకు, దత్తమండల నిర్వాహము శోధించునాడు.

గ్రామసంఘ స్థాపన:-
గోదావరిజిల్లా వెదురుపాక గ్రామములో కడప జిల్లా 28-వ తేదీ సాయంత్రము వెళ్ళి బి. కృష్ణారాయణయ్య ప్రజలకు బి. డి. ఎల్. గారి యాధికత్యమును మొక బహిరంగసభ జరుపబడింది. మాట యేబడిచుండి సభ నలంకరించి. జ్యోతిషుల రామచంద్రరావు కంఠము బి. పైలవరపు సాంబశివరావు కంఠము గార్లచే “గ్రామసంఘముల లాభములు” అను విషయమును గురించి అంభిభాషణ గాభిభాషణము లీయబడిన పిమ్మట “గ్రామసంఘము - వెదురుపాక” అను పేరున సోక సంఘము నెలకొనబడినది. ఈ సంఘమునకు దొరుకే బ్రహ్మశ్రీ శాస్త్రి గారధ్యక్షులుగను, పండవేలాల నూర్యవారామయ్యగారి, కడ్డాకి సుబ్బారావు గార్లువురు కార్యదర్శులుగను ఎన్నికొనబడిరి. ఏకస్థింప సామ్రాజ్యమునై చందాల నొసగుట కనగ్రహించి సుమారు 50 మంది అభ్యుదయ కందుకు కంగీకరించిరి. కీర్తిశేఖరుల పోలవరం జమీందారు వారి సేవలలో వాగియుండి “గ్రామసంఘములు” అను ప్రకటన సభ్యుల కందఱుక బంచి పెట్టబడినది. సభాధ్యక్షు లాలవసుమిగుల గంభీరముగను యుక్తియుక్తముగను అనేక మహద్విషయముల నుపన్యసించి సభ్యుల నెల్లర నత్సాహపూరితులుగ జేసిరి.

స్థానికాది వార్తలు
ఒక క్రొత్త పోలీసు:-
పాకాల నూర్యవారామయ్యగారు పోలీసు పోలీసుగా తీసికొనబడిరి.
విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు:-
ఎఫ్. ఇ. కాగారు జూలై నెలమునండి కను సభ్యులవదికి రాజీనామా యిచ్చిరి. ఆర్థర్ డేవిస్ గారును దలియ్యి. జి. మెండ్రాన్ గారును నెవ్రెంబరు 30వ తేదీ మొదలు సాధారణసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.
గౌ. బి. ఎన్. కర్మగారు:-
ఇండియన్ పీపిల్స్ ఫ్యామిలీ (ట్రస్టుయొక్క) మేనేజిమెంటు బోర్డుకు కి. శే. నవాబ్ సయ్యద్ మహమ్మద్ సాహేబు బహదూర్ గారి స్థానమున మద్రాసు క్రభుత్వమువారు గౌ. బి. ఎన్. కర్మగారిని మొదలుగా నియమించిరి.
లా కాలేజి:-
మిల్నిరాజన్ గారు నెలవేతనీ కొన్నియన కి. ను. బహ్మయ్య పిల్లే, ఎమ్. ఏ. ఎమ్. ఎల్. గారు లా కాలేజి అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి. ఏ. 1920-వ సంవత్సరమునకు కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమున టాగోరు లా కెక్సరరుగా నియమింపబడినట్లు తెలియజచ్చినది. మద్రాసువారి కి కదవి యాశ్చర్యములు కిదియే యావంధము
బాలభటవారోత్సవము:-
భారత బాలభట సంఘసభ్యులును వారిమిత్రులును నెవ్రెంబరు 28వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు 5-వ తేదీ వరకు బాలభటవారోత్సవము జరుపుట కేర్పాటు చేయునని ప్రకటన చేతు కుక్రవారము సాయంత్రము 6-30 గంటలకు వై. ఎమ్. బి. ఏ. భోజనశాలలో సమావేశమయ్యెదరు.
వర్ణభేదభావము క్షీణించుట:-
నేడు సాయంత్రము 6-15 గంటలకు కే. బి. శేషయ్యంగారు, ఎమ్. ఏ. బి. ఎల్. గారు వై శేక్స్పిరబడిన విషయమునుసూచి తిరువల్లి కే. జి. కెల్లెట్ హాల్లో నుపన్యసించెదరు. సర్. పి. ఎన్. కిరస్వామయ్యగారు. సి. బి. ఇ. గారు గ్రామసాధికత్యము వహించెదరు.
రోమమునీ ద్వితీయ వార్షికోత్సవము:-
ఇది 7-9-19 ఆదివారము మద్రాసు పోలీసులమేట ఏమిట్ డివిజను 20 గల రోమమునీ ఆశ్రమములో జరుగును. కార్యక్రమ వివరము:-
ఉదయము 8 గంటలు మొదలు 12 గంటలు వరకు. కొ. కాశీపురాను కందరి భజన 8 గంటలు మొదలు బ్రహ్మాండ స్వామి ఆధికత్యము క్రింద అష్టావలై స్వామియు, బాలకృష్ణ స్వామియు యున్నవారు రోమమునీ డీపికరత్రమును భక్తి వేదాంతముల నుపన్యసించెదరు- ఆశ్రమవాసులు.
చెన్నపురి పచ్చయప్ప కళాశాల అంధభాషాభివర్ధని:-
వైసమావలై ప్రారంభోత్సవము నిన్నటి (2-9-19) సాయంత్రము బ్రహ్మశ్రీ వేదము నేలకలరాడు శాస్త్రిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది. ప్రభువార్యుల విద్యాధిము, సహకార్యదర్శియు, నలుకైత మహాసభాధ్యక్షులకర్మ, మహాసభ కండక్టర్ గ్రామ్యుడగు, అధ్యక్షుని, నిరంతరజేసినా మలరం (త్ర హృదయమును, వాగ్దేవినిను దకు, జి. వారి సహ్యోత్తమరావు (ఉపస్థాపకుడు) గారిని ఆహ్వానించి కార్యక్రమమునకు గడంగజేసెడి. ఉపస్థాపకులు “మాతృభాష నేక” కుదవరకు హృదయాగ్రహణముగ నుండి, అష్టానాంధభాష్యురమై, వ్యాయవరాహమై వాక్పాధిచున వెలివరచెను. సుమారుకులప గాథయకుధక్తి, మాతృభాషమునకు జరిగెను. పాశ్చాత్యదృష్టియు, సహకారకతయు, కళభాషలను లభ్యోస్థితికితెచ్చింది విశేషింపబడినది. ఉపస్థాపకుడు నిరమించిన పీఠప అధ్యక్షుడు తన అభిప్రాయమును తెలిపరచె. వేద, పీఠప అధ్యక్షుడు వచ్చున పుట్టిండుచు గాక, వాక్పాదనము, బుద్ధికాళము గ్రహించబడినది. చాల కాలము పఠనము గ్రంథములను గూర్చి గంభీరముగ చర్చించిరి. సమావేశ అధ్యక్షులు పి. ను. బహ్మయ్యయ్య టి. ఏ. ఎల్. టి. గారు. అధ్యక్షుని, ఉపస్థాపకుని స్థాపించి, మద్రాసువారి సభా ముగింపబడి.

సామాజ్య శాసనసభ.

సభా సమావేశము.

రాజప్రతినిధిగారి క్రమంగము.

సామాజ్య శాసనసభ 8 వ తేది యదవయమున శాసన సభా చురుకైనందు నిష్పాదించు గూడినది. రాజప్రతినిధి గారు సభాభ్యుత్థులను వహించిరి. చాలయందీ ప్రేక్షకులు సభకు దూరమేరి. భారతవర్షమునకు లేని సభ్యులు తప్ప కట్టిన జాకెట్ చాలయందీ సభకు దూరమేరి. (కొందఱు సభా మర్యాదలను మన్నించెద మని ప్రమాణములు చేసిరి:—కోట, శర్ విలియము మొరను, మే డెగ్నరు, కుంతి మదనమోహన మూల్య, హెర్బ, పాట్రో, భానుబహద్దరు ఇలవేము మారాజు బాఫర్, రాయసాపేయ నేతు న త్కాల, పోర్టరు, కుట్ట, బాడ్ల, మాన్యుబాల్స్, హంటింగ్టన్, క త్విరానంద సింహ, మేజరు మల్లిఖ, సర్ మహమ్మదు ఉమార్ హుసేను, భాను తిన్నా, మల్లా, భామ్యుకగార్లు.

రాజప్రతినిధిగారు సభాప్రక్రమము చేయుచు సభ్యు లకు స్వాగత మర్పించి సభయందు జరగవలసిన యాజ్ఞావిమ యములనుగురించి సభ్యు లభ్యంత క్రమతో పనిచేయుదురు గా క యనికోరిరి. తరువాత వార కీర్తిత్యుతైన విరను నైకుగారి మరణమునకు తపనచారము తెలియజేరిరి. విరను నైకు గారి కార్యకర్తలను రాజప్రతినిధిగారు కొనియాడిరి. విరను నైకుగారు చేసిన సేవకు చక్రవర్తిగారు మెచ్చుకొని క్షాంతి సర్ లిఖించు నిచ్చిరి. కాని దానిని అనుభవించుటకు వారికి కాలము లేకపోయెను. వారికి లిఖించుచున్న సాయంకాలమే మరణము సంభవించెను.

సర్ కోకరూపాచార్య గారి రాజీనామాకు గురించి రాజ ప్రతినిధిగారు వివరించి వారికి తోడి సభ్యులనుండిన నం బుభూషణ జనీరంగవరకు కూడనందున దానినిగురించి చర్చించ బూనలేదని నుడిచి వారిస్థానము క్రొత్తగ నిమిషములైన మియాను మహమ్మదుక్విహ గారికి స్వాతంత్ర్యము వారు నిర్వ ఘ్నులుగ తమ నూతన కార్యమును నిర్వహించెదరు గాక యని కోరిరి.

సంధిసభయందు తనిచేసి భారతవర్షమునకు తెలిగవచ్చి న విశేషమువారాజానాది రాజప్రతినిధి కొనియాడి వారం దుచేసిన సేవకు ప్రభావానుభవము. భారతమంత్రము క్లాఫించిరి నుడిచిరి. సంధిసభయందు క్లాఫూపాత్రముగ పని చేసియుండిన మాంటెస్క్యూ, విలియ మహారాజా, సింహ ప్రభు వుగార్లు భారతీయుల కృతజ్ఞతలై యుండవలయును. వారు భారతవర్షము విషయమై చేసిన కృషి ఫలించుటకు కొంతకాల ము పట్టెను. సంధి సభాకార్యము లింకను సమగ్రముగ నెర వేరలేదు. తురుష్క జేముండును మిత్రమండలికిని జరుగవల సిన సంధివరకు లింకను నిర్ణీతము కావలయును. వానినిగురించి మహమ్మదీయుల తాత్పర్యముతో నిర్ణీతము చేయవచ్చును. వారిభావములను సంధి సభవారికి పరిపూర్ణముగ రాజప్రతినిధి గారు వ్యక్తపరచిరి. భారతవర్షమునందలి మహమ్మదీయుల యభి ప్ప్రాయములను భారత ప్రభుత్వమువారు తెలిపియుండిరి. భారత ప్రతినిధు లాభివృద్ధియు సంధి సభవారి కెరుకపరచిరి. వారి ప్రతినిధులు నెరవేరుట కష్టవిధముల పనిజరుగును. వారిలో మద్దతుగ పనిచేయుటకు ముగ్గురు మహమ్మదీయ ప్రముఖులను కుంపిరి. అందు విషయమై భారతవర్షమునందలి మహమ్మదీ యులు భయపడ నవసరములేదు. వారిభావములు సంధి సభవారికి పరిపూర్ణముగ వ్యక్తపరచుటైనది.

జేమానందలి రాజకీయ స్థితిని గురించి రాజప్రతినిధి గారిట్లు తెలియజేసిరి:—గతసారి సభజరిగిన వెనుక జేమా నందలి నెమ్మదికి భంగము కలిగెను. రౌటులు విల్లుల విషయ మై చర్చనగుచుండినప్పుడు సభ్యులు కొందరు అవి అంగీ కృతములైన యెడల తీవ్రమైన ఆందోళనము జరుగవల దని తెలిపియుండిరి. ఆందోళనము జరుగునని బెదిరించిన మౌత్ర యునధర్మవిరహబద్ధమైన ప్రభుత్వ మేదియు తాను చేయ వలసినకార్యమును విరమింపజాలదు. సభ్యు లట్లు బెదిరించుట కలన అబద్ధమైయున్న సార్థకతకర రుయీనను దురభిప్రాయము కొందరు కలిగెను. తత్కారణమువలన జేమానందల్లు యు జరిగెను. వానిని గురించి విచారణ జరుగును. వానినన్ని టిని నేను విచారించవలయుననినను. కాని అల్లరులు తీరిపోయి న తరువాత వానివలన మహాప్రమాదము లేదని వాదించుట గుంభయని నేను చెప్పవలసియున్నది. అల్లరులు లేకుండ కట్టు నిట్టులులను చేయవలసిన బాధ్యతగలవారెవరు అందరి ప్రమా

దములను మరచిపోవాలను. వాత్యులు జరిగెను. కొంతమందిగుల బెట్టిరి. రయిలుకట్టులను తీసివేసిరి. కొన్ని రోజులవరకును నేను కం బాలు గ వ ర్ష మెం టు లో నిస్తం త్రవార్తల మూలమున ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల ను జరుపుకొనవలసివచ్చెను. అప్పటి విషయ స్థితికిని, అప్పుడు కలి గిన సభ్యులనును ఇంకను నిదర్శనములు కలవు. ఆ నిదర్శనము ల నిశ్చయింపి చూడవచ్చును. అంత ప్రమాదము లేదని చెప్ప వా రామండలములకు వెళ్లి వానినన్నిటిని చూచిన యభార్యులు బోధపడగలదు. మిరామండలములకు వెళ్లి అక్కడ జరిగిన దాదాని వ్యాపారమును చూచుచు నేను అట్లు వాదించుచును వారిని కోరుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారియుద్దేశములను ఏ క్రమ 14-వ తేదిని ప్రకటించిన తీర్మానముతో తెలిసి. రాష్ట్ర యాధికారులు తమకవరకును తోచిన కట్టుబట్టులును చేసి కొనవలయును, నయిన నందుకు నేను తోడ్పడుచుననియు తెలిపి తిని. మేము సంకీర్ణమునకుండ వారికి తోడ్పడితిమి. కలన కాసుములను పంపి యోగిం క వ ల సిన యవసరము కలిగినందున ను నేను వ గు ను మం దిసి. కాని అట్లు కలనచర్చనజరుపుటచేతనే అల్లరులు తగ్గి జేమా కాంతించెను. గాంధీగారు వదిలివెట్టు “విద్యాధికులును, తం త్రజ్ఞులగు వారెవరో” అందరు “విద్యాధికులును, తం త్రజ్ఞులగు వారెవరో” అల్లరులనుచేసిన ఆరువర్షములకులైన దురు మాపనముచేసివచ్చునకుంబాలు తెప్పి నెంటు గవర్నరు గారికిని యుద్దేశములను. కొంతకాలమునుండి సర్ ఎడ్వర్డు మాడ్లి గా నుగారు నేరస్థులకేటించి విషయమై యోచించి కొందరికితలకు తగ్గించుచున్నాడు. వీలై సంతకమును వాడుకీకుల విషయమై దయచూచుచు భారత ప్రభుత్వము వారికి అప్పీలు చేసి కొనిన వారివిషయమై మేము పూర్ణముగ యోచించి యుత్తరవులకు పాలించితిమి.

కల్లుకులవిషయమై యోచించుటకు సంఘమునేర్పాటు చేయు సంవత్సరమున భారత ప్రభుత్వముగారు కొంత కాలమునుం డి భారతమంత్రితో నుత్తరప్రత్యుత్తరములకు జరుపుచున్నాడు. సాధ్యమైనంత త్వరతో దీనిని నెరవేర్చుటకై మేముద్వరము సంసిద్ధులమైయుంటిమి. ఆవిచారణసంఘము విషయమై ఇంత వరకును ప్రకటించుటకును కారణముకలదు. సంఘమునకు అభ్యుత్థులుగ నుండరిగినవారు దొరకకపోవుట కావసరము నకు కారణమయ్యెను. ఆపనిని నిర్వహించుటకు మాంటె ప్రభువుగారు శనివారము నాడుగోకరించినట్లు తెలిసెను. వారివరకును స్పాట్లండునకు సానిటరీజు జరగాగ నుండి. ఆసంఘమునకు మాంటెప్రభువు అభ్యుత్థులుగ నుండున సభ్యులు (1) ఆసరిలు జన్మినురంకిను. (2) ఆసరిలురయను (3) మేజరుజనరలు కర్ బాల్బాగ్ (4) సర్ విల్లెలూ నె లూ ల్యాడ్ (5) సా మె యు బా దా నుల్లును అహనుడు. దీల్లి కంబాలు, బొంబయి రాజధానుల లో కలసి జరిగిన అల్లరులకు కారణములను, విచారించి ఆసం దర్భమునందు జరిపిన చర్చన గురించి వారు గవర్నరు జనర లుగారికి సంగతి సందర్భములను తెలుపుదురు. సామాన్యులుగ విచారణ జనీరంగముగ నే జరుగును. కాని రహస్యముగ విచారణ జరిపించుటకును సభాభ్యుత్థులను అధికారము గలదు. ప్రభాతేమము నాలోచించి వారట్లు అభిప్రాయపడుచు. ముం దునెలలో సభయవారు విచారణ ప్రారంభించు కచ్చును. సభ్యులు చాలవచ్చుమైన పనిని నిర్వహించవలసి యందును. అవసరముగ సందర్భకుద్ధి లేజ్టియ, పట్టునలతో ఉత్తర ప్రాంతమైన విషయములను యెవరును చెప్పి వారికవ్వములకు కృషి చేయకుండురు గాక యని నేను ప్రజలకు కోరుచున్నాను. అట్టి అల్లరులు జరిగిన తరువాత విచారణ జరిపించుట విధా యము.

మరియుజటికూడ చేయవలసియున్నది. అల్లరులు జరిగి నపుడు జేమానందలి నెమ్మదిని నెలకొల్పుటకు పనిచేసినవారికి బాధకలుగకుండ రక్షించవలసి యున్నది. వా రావిషయదేశ యందు ఆచరింప వలసివచ్చిన కార్యములు అన్నియు స్వాధీన కాత్త్రుసమృతములే యని మనమిప్పుడు ప్రరవవలసి యు న్నది. అందుకు ఒక శాసనమును చే నవలయును. ప్రభుమువారి విచారణఫలిత మెట్లుండినను అట్టి శాసనమును చేయుటకునరము. ఆయుద్యోగులకు బాధతేకుండ చేసి మనమువారికి స్వాధీనము జరుగవలయును. సాధ్యమైనంత త్వరతోమనము దానినిచేయ వలయును.

జేమానందలిజరిగినఅల్లరులనుగురించి వాకు ముచ్చటించిన వెనుక సరిహద్దు ప్రాంతమునందు సంభవించిన యుద్ధమును గు రించి తెలిపిరి. జేమానందలి నెమ్మది కలుగుటకుముంత సరిహ ద్దు ప్రాంతమునందు స్థితి విషయించెను. అడికొలూరు ప్రాంతము

నందు అఫ్ఘనులు పోరాటము ప్రారంభించి సరిహద్దులందు సాటింపవలసిన నియమముల నుల్లంఘించిరి మే మూడవ తేదిని ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయెను. తన అధికారముచేసిన పనికి వారిని మందలించుచుని రాజప్రతినిధిగారు అమీరు గారిని కోరిరి. కాని అఫ్ఘనులు దానిని వివక కార్యమునకు దిగిరి. మేనెలలో జరిగిన యుద్ధములలో క్రమపు లోడిపోయిరి. అంగ్ల విమానములు జలాలాబాదుమీద బొంబులనువేసెను. ఆందువలన అఫ్ఘనులైనవారు అపట్టణమునందలివెట్టిపోయిరి. కొండకారులవారు దానిని దోచుకొనిరి. జూను నెలలో అమీ రుగారు కొంగా భారతప్రభుత్వమువారు యుద్ధమును విర మించిరి. ప్రభుత్వమువారు యుద్ధవిరామ నియముల నేర్పరచిరి. తరువాత అమీరు గారికి భారత ప్రభుత్వమునకు విరమములగు రించి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెను. సంధి సభకు రాయబారులను పంపించవలసినదని వారు అమీరు గారిని కోరిరి. అంతటితో అప్రకలతో యుద్ధము పోయినను కొండకారులవారి తిక్కులు వృద్ధియైయ్యెను. యుద్ధరంగము వికాలముగ నుండు టచే రక్షణ యేర్పాటులు ఎక్కువగ ఆవసర మయ్యెను. ప్రతిపక్షములలోను బలీయముగ నుండుట తటస్థమను. అట్టి వెన్నెయో చిట్కాలు గలవు.

అఫ్ఘనుల సంధివిషయమై రాజప్రతినిధిగారు పిచ్చుట్టు నుపయోగించిరి. ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యమునందు రెండు విష యములుగలవు. మొదటిది క్రమపు లోడి పోయినవారు. రెండవ ది వారితో మెలిసి నెరవుట. క్రమపు లోడి పోయినవారు కాలా దుద్ధి. అట్టిస్థితియందు వారితో వెంటనే మెలిసి నెరవుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. భారతవర్షమునకు సరిహద్దులొనన్న అఫ్ఘనుల చేయు కష్టిజలమును, ప్రజలు గుంభించవలయును. ఇదియే ప్రభుత్వమువారి ఆశయము కాని కొంత కాలము పోయినగాని ఇంతవరకును జరిగిన యంతయులను మరచిపోవు టకు సాధ్యము కాదు. వారు బాగుపడి జేమా వృద్ధి పొందవల యుననేగాని భారత ప్రభుత్వమునకు అఫ్ఘనుల స్థానము పట్టు అన్యభావము లేదని వారు యందు తప్పుక గ్రహించకమాంతు. వారితో స్నేహభావముతో నుండుటే ప్రభుత్వమువారి సంకల్ప ము. అవ్ఘనుల స్థానమువారు భారత ప్రభుత్వమువారి స్నేహ మును కోరిన యె డల భారత ప్రభుత్వ మువారు తి కం తె కోర ద గిన జే ముం డు ను ? వారితో పృథుత్వమువారు మిత్రత్వము చేయుదురు. వానరట ప్థులుగ నుండియెడల వారిని పృథుత్వమువారు బలవంక వె ట్టును. ఆదుమానుల యనంతరము వారి పృథుత్వమువారి మి త్రత్వమును కోరినచో దీనిని అప్పుడు యోచించెదరు. ఆలో కల వారు నిష్కపటముగ వర్తింపవలయును. అప్పుడు సంధి విషయమై సాయుధ్యముతో కృషిచేసిన కర్ హామిల్టను గార్లు గారిని, మేనే, జనరలు మొదలగువారిని రాజప్రతినిధి గారు క్లాఫించిరి. వారు గాతర్మిండిలో సంధికి రాయబారులు లను జరిపిరి. వారికింద పనిచేయుచున్న భారతీయాయోధులు కూడ విశేష సహాయము చేసిరి.

వైద్యపు టేర్పాటులందలి లోపములను గురించి వారు నడిచిరి. సరిహద్దు ప్రాంతము నేనలో 24700 మంది గలరు. మే 5 వ తేది మొదలు ఆగస్టు 9 వ తేది వరకును 10,882 మంది ఆంగ్ల సైనికులను 45774 మంది భారత సైనికులను వైద్యకాలలో చేర్చుకొనవలసి వచ్చెను. దినమునకు ఆంగ్లములు మొయ్యంటికి 498 మంది వంతునకు భారతీయులు 297 వం తునకు వైద్యకాలలో చేరుచుండిరి. వైద్యకాలకు వచ్చినవారిలో మొయ్యంటికి 0.82 మంది వంతున ఆంగ్లములు 2979 మందివంతున భారతీయులును ఆకాలములో చని పోయిరి. సరిహద్దు ప్రాంతమునందలి స్థితిగతులవి. ఆకాలములో నిరర రంగములందలి స్థితిగతులతో పోల్చిచూచినయెడల యభా ర్థము లేలును. మేనపాటేమియాలోని వైద్యపు టేర్పాటు లిక్కడ వైద్యపు టేర్పాటులకంటె బాగున్నవి. అట్లుండినను అక్కడ 1917 లో మొయ్యంటికి 50.4 వంతున ఆంగ్లములు ను, 2.11 వంతున భారతీయులును వైద్యకాలలో చేరుచుం డిరి. 1918 లో 8.47; 1.27 వంతున వైద్యకాలలో చేరుచుండిరి. వారిలో 7.41 వంతునకు 20.51 వంతునకుచని పోవుచుండిరి. భారతీయులలో నెక్కవమంది చనిపోవుటకు కారణము కలదు. కలరావలన నది సంభవించెను. భారత సైని కులయొక్క అనుచరులలో చాల ప్రభులముగ వాస్తాధి వ్యాపించెను. వారు మురికినీటిని వాడుచుండిరి. నీటికుద్ధిను గురించి వారికి విశేషము తెలియదు. వారికి డూరగాదాము చేయుచుండిన. వారు ప్రియాణముల చేయుచుండిరి. దారిలో గుంటలలోను చెరువులలోను స్వచ్ఛముగ నీరు కనవించు

శ్రీరేవలయిన గోపాలకృష్ణ గోకతగారి వద్దను
 రంగుల చిత్ర వటము
 ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
 సి. పి. భర్తూలు ప్రకటనము.
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
 హైద్రాబాద్ 212 నుదరాహు.

LAHORE, September 3.

One of the passengers in the train which was wrecked between Chhab and Uchhri on Monday morning, narrated some of his experiences to a representative of the "Civil and Military Gazette," on Tuesday afternoon. The narrator, who has come to Lahore from Rawalpindi, had himself had a narrow escape. He was under the impression that the accident happened rather earlier than was stated in the official report, between 4 and 4.30 a.m. It was quite dark, and most of the passengers in the train were asleep when the smash occurred. The train contained for the most part leave details "en route" for the leave camp at Rawalpindi. A good many of them belonged to the 55th Duke's Rifles, and these suffered a good many casualties. The train appeared to be travelling very fast when it ran into the slip in the cutting. The engine left the rails and came to a stop without capsizing. The first bogie remained intact, except that one end was stove in. The second carriage, a composite one was thrown to one side of the line, and its front wheels were smashed, but it suffered comparatively little injury, and its occupants had a lucky escape. A four-wheeled cart-ge between two bogies in which Colonel Baxter A. D. T., Lahore, was travelling, was telescoped and smashed absolutely to matchwood. Colonel Baxter was very seriously injured. Escape from death was miraculous. He was just able to crawl out of the wreckage, and was found unconscious by the rescue party. His bearer also escaped by a miracle. Coaches behind were piled up on the top of one another, with the guard's van, and a heavy coal storage van right on the top, and these heavy vehicles above the wreckage rendered the work of extricating the wounded exceptionally difficult, and, in some cases, impossible. The wreckage stood ten feet high, and the sights and sounds that greeted the uninjured passengers, when they had extricated themselves, were ghastly in the extreme. All lights in the train had been extinguished. The dead and wounded men could be seen pinned beneath the wreckage, and it was an extremely difficult task to extricate them without proper appliances. The rescuers had to go to work cautiously for fear of wreckage slipping and so pinning down the imprisoned men more hopelessly than ever. By the time the ambulance train arrived about 9 A. M., practically everything had been done for the wounded that could be done with the limited means at hand. The scene of accident is a very desolate and out-of-the-way spot, with no villages near, and the fact that the smash occurred in a cutting rendered rescue operations more difficult. Many terrible scenes were witnessed. The rear-most carriages of the train remained practically undamaged and passengers in them were at first not aware that an accident had occurred. Many passengers lost all their kit as it was hopelessly mixed up with the wreckage.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

British Destroyer Torpedoed.

The "Vittoria" Sunk in the Baltic.

LONDON, September 2.

The New British destroyer "Vittoria" has been torpedoed in the Baltic. She sank in five minutes. Eight are believed to have been drowned.

The Miners' Demands.

Rejection of Government's Offer.

LONDON, September 2.

The Miners' Executive Committee has decided to recommend a delegate's meeting on the 3rd instant, and to reject the Government's offer to deal with the collieries by purchase of mineral rights; secondly, to press for full nationalisation, and thirdly, to invite the Trade Union Congress to support the miners' demands. An official statement says:—"It is not proposed at present to use industrial pressure to secure these ends."

Diplomatic Appointments.

LONDON, September 3.

The following diplomatic appointments are announced: Ambassadors, Sir George Buchanan, Rome; Sir Esme Howard, Madrid, Ministers, Sir Charles Young, Serbia; Sir Ronald Graham, Holland; Sir Horace Kumbold, Poland; Theo Russell, Switzerland; Colvill Barclay, Sweden; Act on, Finland; George Russell Clerk, Czechoslovakia.

Ruinous Waste in Naval Expenditure.

LONDON, September 2.

Lord Fisher, in a letter to the "Times" vehemently protests against the incredible and ruinous waste in naval expenditure compared with the cost of navy before war. He declares that half of the navy is already obsolete and should be scrapped. If the nation does not sack the spendthrifts, the day of crumbling is not far off.

France

M. Tardieu on German Geographical Frontier.

No Designs for Hegemony in France.

LONDON, September 3.

PARIS:—In the Chamber, debating on the Peace Treaty, M. Tardieu disclosed that France in February last proposed that Germany's geographical frontier should be fixed at the Rhine. He said, that President Wilson and Mr. Lloyd George recognized the justice of the request, but instead of granting France occupation of the left bank of the Rhine, they promised immediate help, in the event of German aggression. France appreciated this offer, which was unique in history and M. Tardieu considered that the British army, if its services were required, would not arrive too late, as German army would be unable to cancel its preparations. M. Tardieu dwelt on the prodigious strength of Great Britain and her admirable Dominions, and of the United States and concluded by emphasizing that France had no designs in the direction of hegemony.

Germany

German Constitution.

Austrian Representation.

Allies' Object their Inclusion in Imperial Council.

LONDON, September 2.

PARIS:—The Supreme Council is sending a most vigorous Note to Germany, pointing out that the new German Constitution which provides for Austrian representation on the Imperial Council, contravenes the Peace Treaty, which prohibits Germany from interfering in Austrian affairs. The Supreme Council requests decision of the objectable provision within a fortnight. Otherwise the Allies will be compelled to carry out fresh territorial occupations on the Rhine.

Industrial Competition.

German Efforts to Capture British Markets.

LONDON, September 2.

The removal of restrictions on imports yesterday has led to a flood of speculation regarding Germany's efforts to recapture British markets. Undoubtedly large numbers of German agents are endeavouring to place orders in England at low prices, but it is pointed out that, owing to the congestion of docks and railways, German arrivals are expected to be very small for some time.

Mandates in Respect of German East Africa.

To be Obtained from League of Nations.

LONDON, September 2.

PARIS:—The right of mandator to make gift of the mandated territory having been questioned in some quarters in connection with the transfer of Ruanda and Urundi to Belgium, this case has been stated as follows:—Belgium's claim to a portion of the colony:—She helped to conquer was recognised and an amicable Anglo-Belgian agreement reached regarding the portion of German East Africa, which Belgium should retain. The Supreme Council approved the arrangement. Therefore both Belgium and Britain will receive mandates from the League of Nations, in respect of German East Africa.

Italy

Italy's Crown Domains, Relinquished by the King.

LONDON, September 2.

The King of Italy announces that he has relinquished the vast Crown domains in Italy for the benefit of the sufferers in the war. The King has also decided to pay ordinary taxes on his private income.

Dominions

The Prince in Canada. Stirring Speech in Ottawa. An Important Precedent.

LONDON, September 1.

OTTAWA:—The Prince of Wales, in the presence of a record gathering, including all the leading Dominion politicians, laid the foundation-stone of the Victory Tower of the new Parliament buildings to-day amidst scenes of tremendous enthusiasm. In the course of his speech the Prince said that Parliamentary Government had been challenged and severely tested during the great war, but had emerged stronger than ever before. The merits of Parliamentary Government were almost universally acknowledged to-day. But it was five centuries since it began to influence the development of the British race. After alluding to the close connection between the Dominion Parliaments and Westminster, the Prince proceeded:—"I am told that one of the first items in your business session, which begins to-day will be to discuss and ratify, if so you are advised, the peace of Versailles. That constitutes a new and momentous precedent, for it marks the important influence in British world policy which the Dominions will henceforth be called upon to exercise. The day will come, and it may come in our lifetime, when this Parliament will wield moral and material power as potent in the destinies of the Empire as the British Parliament itself. I know that British freedom and British unity are safe in your keeping, and I am, therefore, more than proud to lay the corner-stone of this tower, which will mark a momentous epoch in the history, not only of Canada, but of British institutions throughout the world." Subsequently the Prince unfurled the Victory Loan flag and awarded medals and war decorations to returned soldiers. Finally, in an impromptu speech the Prince congratulated the Canadians on their splendid services, and asked them to regard him in peace as they had during the war.

America

Labour day Celebration.

LONDON, September 2.

New York:—The committee of New York Federation of Labour, has celebrated the Labour day, by recommending suspension of all strikes throughout the United States for six months, coupled with increased production in order to give President Wilson an opportunity to reduce the cost of living.

American Manufactures and German Dye Supply.

LONDON, September 3.

WASHINGTON:—The war trade board has issued an order allowing importing, for six months, the supply of dyes from Germany for American manufactures.

Poland

Lithuanians Approach Polish Frontier.

Bolsheviks Offer to Make Peace.

LONDON, September 2.

COPENHAGEN:—The Lithuanian Legation announces that the Bolsheviks on Lithuanian front are surrounded, and are offering to make peace with Lithuania. The Lithuanians are advancing towards Vilna, and are approaching the Polish frontier.

Austria

Austrian Peace Treaty Revised Text.

Summary of Allies' Covering Letter.

Principles in Draft Treaty Must Stand.

LONDON, September 2.

PARIS: The following summarises the text of the covering letter accompanying the revised text of Austrian Treaty, which was handed to Austrians to-night. Replying to Austria's objection to the draft treaty, on the ground that Austria should not inherit responsibility with regard to reparation, seeing that the Austro-Hungarian monarchy is dissolved, the Associated Powers observe that this view indicates the fundamental misconception of responsibilities of the people of Austria, who together with the people of Hungary bear in peculiar degree the responsibility for European calamities. The war was precipitated by an ultimatum presented to Serbia, in spite of the latter's acceptance of practically all demands, and hostilities were deliberately opened against Serbia, which directly caused universal war. It is now evident that the ultimatum was an insincere excuse for beginning the war for which the late autocratic Government in Vienna closely associated with the rulers of Germany, had long prepared. Moreover the presence of Austrian guns at the sieges of Liege and Namur, proved intimate association between the Governments of Vienna and Berlin in a plot against the public law and liberties of Europe. The Austrian delegation appear to think, that the responsibility in this matter rested solely on Hapsburg dynasty and its satellites, and because monarchy was dissolved by the Allied victory, the people of Austria can escape responsibility for the deeds of

their own Government. Had the people of Austria before war, endeavoured to curb militarist domineering spirit animating monarchy, or made effective protest against war, the present plea might have been considered, but, as the people acclaimed outbreak of war, ardently supported it from start to finish, and did nothing to dissociate themselves from the policy of their government and its Allies until defeated in the field, they must according to any canon of justice now bear full measure of responsibility for the crime of bringing such world-wide misery. Furthermore, later, the Hapsburg system became one for maintaining ascendancy of German and Magyar peoples, over the majority of inhabitants of monarchy, by their vigorous support. The Austrians and Hungarians maintained their ancient estate autocracy, because it gave them political and economic domination over their fellow subjects. It was a policy of racial ascendancy and oppression, causing irredentist movements along the frontiers which kept Europe in a ferment of unrest. It led to the growing dependence of Austria, Hungary upon Pangermanism, and finally led to the situation of Hapsburg Monarchy, deliberately seeking to destroy the liberty of small independent states, which blocked the way to Constantinople. The Associated Governments therefore re-emphasise this responsibility and declare, that the principles in the draft treaty must stand until peace is signed. The people of Austria will remain an enemy people, but upon signature, the Associated Governments hope and expect to maintain friendly relations with Austria.

Austrians no more Trust Vienna. Austrians Demand Extension of Time for Signing Peace.

LONDON, September 2.

As regards Austria's relations with the new states, the Associated Governments point out that Austria's disabilities arise mainly from prewar policy of ascendancy which produced one of the most cruel tragedies of war, when millions were driven under pain of death to fight in the army, which was used to perpetuate their own servitude. But now they are all determined upon independence and will no more trust Vienna. The policy of ascendancy has borne inevitable fruit of partition. Its partition, which is at the root of Austria's troubles to-day. The Associated Governments however are anxious to assist the Austrians to recuperate, provided always it is not at the expense of the new states. While adhering to the general lines of treaty, the associated governments have made considerable modification in the economic provisions. The property of Austrian nationals in territories ceded to the Allied powers, will be restored to the owners and provision be made for supplies of coal for Austria, from Poland and Czechoslovakia in return for the supply of raw materials. The reparation commission will be instructed to carry out its duties in humanitarian manner, with due regard for the vital interests of the community and permitting any mitigation, which may be required by the food situation in Austria. As regards territorial limits established for the Republic of Austria, the Associated Governments are unable to modify their previous decisions, but have admitted Austrian claims as regards the town of Radkeburg. The Associated Governments have endeavoured to determine the boundaries of the states, forged out of the late monarchy, in such an equitable way as to conduce to the lasting peace, in Central Europe, and they believe that the frontiers, now arranged, will be the best guarantee for existence of all peoples concerned, including Austrians, without exposing them to anarchy or internecine competition. The document handed to the Austrians, with treaty, refers to the maintenance of blockade of Hungary and says the Austrian Government will continue to take effective measures, to prevent importation, exportation and transit of all goods between Austria and Hungary, until the conditions of peace are formally accepted by the Hungarian Government. Another document says the list of persons, whom Austria must surrender to the Allies, will be addressed to the Austrian Government within one month of the treaty coming into force. It is anticipated that the Austrians will ask for two days' extension, upon the stipulated five days limit, for signing of the treaty and following the German precedent, that request will be granted.

Continental News.

LONDON, September 2.

It is announced that the Government has decided to place certain airships, airship stations and stores at the disposal of organisations, interested in commercial development of airships.

LONDON, September 3.

The careful search by the customs Police and Military, on steamer "Hampshire Coast" has hitherto not revealed any contraband.

(ASSOCIATED PRESS)

The Bengal Council.

High Prices of Commodities.

CALCUTTA, September 3.

A meeting of the Bengal Legislative Council was held to-day in Calcutta Government House, Lord Ronaldsday presiding. There was only one legislative business, while questions numbered fifty-seven and resolutions five, of which four were postponed. At the last meeting of the Council at Dacca a number of questions related to high prices of rice and its supply in Bengal. In reply it was stated that the Government received twenty-nine representations from public associations regarding the prevailing high prices, but it is difficult to say what action has been specifically taken, on each memorial. The Government do not think it desirable to issue instructions to district officers to arrange for the supply of rice in their districts. Arrangements are, however, in force in different districts by which licensed importers can import Burma rice on condition that they do not sell above a price fixed by the district officer. In reply to a question regarding the rise in prices of cloths, Mr. Payne, on behalf of the Government, said there has been very little rise in the prices of cloths recently. Arrangements have been made by local bodies, both in Calcutta and in the mofussil, for the supply of a limited quantity of cloth at approximately the present prices in view of a possibility of a rise of price at the time of "pujas" and afterwards. These arrangements have been made direct with the Bombay mills. After interpellations the Calcutta and Suburban Police Bill was passed without discussion.

Imperial Legislative Council.

Simla Session.

SIMLA, September 3.

The first meeting of the autumn session of the Imperial Legislative Council was held this morning in the Council Chamber. His Excellency the Viceroy presided. There was a large attendance of visitors, and, excepting the members who are out of India, there was a full attendance of members of Council. The following members took the oath of allegiance.—Mr. Rose, Sir William Morries, Mr. McPherson, Pandit Madan Mohan Malaviya, Mr. Hertz, Mr. Patre, Khan Bahadur Ebrahim Harnoon Jaffer, Rai Sahib Seth Nathmal, Mr. Porter, Mr. Cock, Mr. Eardon, Mr. Marjoribanks, Mr. Mountford, Mr. Sachchidananda Sinha, Major Mahk, Sir Mohamed Umar Hayat Khan Tiwana, Mr. Hullah and Mr. Thompson. After the swearing in of members, His Excellency the Viceroy, in opening the session said:—

His Excellency's Speech.

Let me first welcome the Hon'ble members to another Session. We are met together for reasons which are familiar to you all in diminished numbers, but we have important work to do, and I am confident that the Hon'ble members will devote their best attention to it.

The Late Mr. Jinnah.

Since our last meeting we have to mourn the loss of a colleague who had earned the respect of us all, the late Mr. Jinnah. His standard of devotion to duty, both public and private, was high, and he never hesitated to stand by his convictions even at the risk of incurring personal unpopularity. It is a melancholy consolation to know that his merits had been the intention of His Majesty the King-Emperor to bestow on him the honour of Knighthood, but for his untimely death which occurred on the eve of the conferment of that honour.

Sir C. Sarkaran Nair.

Another personality we shall miss is, that of Sir C. Sarkaran Nair. Sir Sarkaran Nair felt it incumbent on himself to resign his office. His reasons for resigning were honourable to himself, and I thoroughly appreciated them, but as the relations between colleagues are necessarily of a private nature, I do not propose to discuss them. We shall all, I am sure, welcome his successor as a member of this Council of long standing, Mr. Mian Mahmood Shafi, and wish him all success in his new duties.

H. H. the Maharaja of Bikanir.

While I am on the subject of welcome I should like to take this opportunity of welcoming back to this country His Highness the Maharajah of Bikanir. The admirable work which His Highness did during the historical gathering at Versailles, has been warmly acknowledged both by the Prime Minister and the Secretary of State, and we all owe to Mr. Montagu, His Highness, and Lord Sinha a debt of gratitude for their arduous labours on behalf of India. The full result of their labours will not be seen for some time, for the work of the Peace Conference is not completed. Its final decisions on the Turkish peace terms more particularly is still awaited, and by our Muslim fellow subjects awaited with such keen concern that I feel I should say one or two words with regard to the matter. I have throughout done all in my power to ensure full representation of their feelings. Not only have the Government of India placed the views of Muslim India with strong emphasis before His Majesty's Government, our delegates voiced these views before the Peace Conference, and that nothing might be left undone to lend weight to their evidence. It was reinforced by three Muslims of distinction who had been specially delegated to attend the Peace Conference with them. Muslim India may, therefore, rest assured that its feelings have been given the fullest representation possible.

Political Situation.

Since the close of the last session there have been events of a grave character disturbing the peace and tranquillity of this country, and I cannot pass them over without mention. Last session certain Hon'ble members, during the passage of the Rowlatt Bill, gave warning of an almost minatory character, that if that Bill passed into law there would be agitation of a serious nature. I think the Hon'ble members will realise that no Government could deviate from a policy which it regarded as essential on account of any threat of agitation. However, there were those who thought that it was necessary to make good this threat, and as a consequence the deplorable events occurred which are to be the subject of an enquiry. It is not my intention to discuss these events, but I would point out this that it is easy to minimise their gravity after the disorders have been put down. No one who had the responsibility of dealing with them is likely to forget the issue which they had to face. Murders and arson were committed, railway lines were torn up, and for some days my only sure communication with the Government of the Punjab was by means of wireless. Ocular proof of the gravity of the situation with which we were then faced, and of the damage done, is still manifest in many of the districts which suffered, and to any one who would attempt to minimise the trouble, I would say "Go into these districts and see for yourself the vestiges of senseless destruction which are still there." The policy of my Government was closely set out in our Resolution of the 14th April. I promise support to the head of each Local Government for such measures as he thought it might be necessary to take, and that support was given unwaveringly throughout. No one deploras more than I the need there was for stern actions, but the result of our prompt measures was that the disorders were quelled and peace restored. It is my desire now, and it is that of His Honour the Lieutenant-Governor of the Punjab, to exercise clemency towards the unfortunate, misguided men who were led away by "some educated, clever men or men," tones Mr. Gandhi's words, "to commit outrages." For some

time past Sir Edward MacLagan has been busily engaged in reviewing the sentences passed, and in every case possible he has tempered justice with mercy. And for those cases which have come before the Government of India, I have no hesitation in claiming that they received the most careful consideration and that orders were passed with the greatest possible despatch.

The Commission of Enquiry.

For some time past my Government has been in correspondence with the Secretary of State upon the question of an enquiry into these disorders. We have both been anxious to settle this question as quickly as possible, but the announcement has been delayed largely by the difficulty of procuring the services of a suitable chairman. It was only on Saturday last that I heard that Lord Hunter had agreed to come to India in that capacity. The Committee now complete and will consist of Chairman, Lord Hunter, formerly Solicitor-General for Scotland; members: (1) the Hon'ble Mr. Justice Rarkins, (2) the Hon'ble Mr. Rice, (3) Major-General Sir George Barrow, (4) Sir Chimanlal Setalvad, and (5) Sahibzada Sultan Ahmed. Their instructions will be to enquire into and to report to the Government-General-in-Council regarding the causes of, and the measures taken to cope with, the recent disorders in Delhi, the Punjab and the Bombay Presidency. The proceedings of the Committee will ordinarily be public, but the Chairman will have authority to direct them to be held "in camera" when he considers that the public interest so require. It is hoped that the Committee will begin its sessions next month. The members have a difficult task before them, and I trust that the people of all classes of opinion will do nothing to add to their difficulties by the needless importation of irrelevant or intentionally inflammable material. After disorders involving great upheaval of normal conditions such an enquiry as I have just announced, is one inevitable consequence.

The second and no less necessary sequel is the passing of an Act indemnifying those officers of Government who were called upon to undertake the onerous and ungrateful task of restoring order and the validating of such acts as the stress of circumstances required. Whatever findings of the Commission may be, such a measure would be necessary, and in justice to our officers we are bound to indemnify them at the earliest convenient moment.

The Viceroy spoke for 55 minutes and his speech was received with loud applause. At the conclusion of his speech Sir William Vincent laid a statement on the table showing the lists of magazines and journals proscribed from registered libraries by the Government.

The Council is proceeding.

Frontier Difficulties.

I now turn from internal troubles to our difficulties on the frontier. Before law and order had been finally restored in India a fresh complication arose on our North-West border. On the evening of the 3rd May news reached us that our frontier had been violated in the neighbourhood of Landi Kotal. In view of the friendly correspondence which had been passing between the Amir and myself I found it difficult to believe that such aggression was with the knowledge and had the support of the Afghan Government, and despatched an immediate letter to the Amir asking him to repudiate the action of his officials. Unfortunately within 24 hours overwhelming evidence came into my hands of the deliberate aggression of the Afghan Government and I gave orders for the immediate expulsion of the Afghan forces from our territories. On the 9th and 11th May actions were fought for expelling our foe from the vicinity of Landi Kotal. On the 13th May, Dacca was occupied by the cavalry and on the 16th and 17th May actions were fought in the hills overlooking it, which resulted in the defeat and dispersal of the Afghan forces. At the same time our aeroplanes were not idle and Jallalabad was visited and bombed resulting in the abandonment of that city by the Afghan troops and its looting by the ever-watchful tribes.

Afghan Government's Grave Miscalculation.

In the meantime the Afghan Government had become aware of the grave miscalculation of which they had been guilty in thus challenging the British Empire. On two occasions after these defeats they attempted to approach me with a view to a cessation of hostilities, but having regard to the doubtful character of the credentials of their envoys, I insisted on a personal request from the Amir himself and this was received on the 1st June. As a result of the Amir's appeal hostilities against Afghanistan were discontinued and armistice terms were laid down. There ensued correspondence with the Amir relating to the details of these which terminated on the 8th July when I invited him to send in his delegates to the Peace Conference. In the meantime the protracted delay rendered the military position difficult. Hostilities had ceased against the Afghans, but the tribes who had been aroused knew little or nothing of the courtesies of war. The war zone of 105,000 square miles which constitutes the provinces and tribal areas of Baluchistan and the North-West Frontier was an immense area. It was impossible to be strong at every point and convoys passing through difficult country necessarily ran grave risks. Moreover, it was necessary to maintain in certain localities troops masked and ready to advance into Afghanistan at a moment's notice if peace negotiations broke down. An active offensive striking at the vital points of an enemy's defence is always the best defensive. Owing to the armistice our troops were debarred from that. There have been certain unfortunate incidents of a minor character, but I think the wonder is, in view of the extraordinarily difficult military position, which I have outlined, not that they occurred but that there were not more of them.

Treaty of Peace and its Policy.

I now come to the treaty of peace and the policy embodied in it. I want to make this clear. Our policy

was divided into two chapters the first comprising a treaty of peace, the second which has yet to be written, envisaging a treaty of friendship. In view of the aggression which had taken place we felt that it would be a hollow mockery to conclude at once a treaty of friendship. Anxious though we are to see our Afghan neighbour prosperous and friendly we felt that time must pass before we can wipe away the memory of what has occurred. I believe myself confidently that time will come when Afghanistan will realise that we have no designs upon her and that we only wish to see her prosper and live on friendly terms with us. But the initiative towards a rapprochement must come from her. Not only have we no designs on her, but India is in no way dependent upon her. If Afghanistan wishes for our friendship nothing will give us greater pleasure than to respond, but if she prefers to hold aloof we shall not force ourselves upon her. That being the position, then, we made the treaty of peace, with the terms of which the Hon'ble members are familiar, and if the Afghan Government after an interval of six months wish to expand that treaty of peace into a treaty of friendship, we shall be delighted to consider their overtures, provided always that they have, in the meantime, given us by their conduct, satisfactory evidence of the sincerity of their purpose. I cannot leave this subject without paying a tribute to the ability, tact and skill with which Sir Hamilton Grant assisted by Mr. Maffey and General Moberly conducted the peace negotiations at Rawalpindi and I would also specially mention the great assistance given them by their Indian colleagues.

Breakdown in Medical Arrangements.

And now I must say a few words about the allegations of breakdown in our medical arrangements in the late campaign. I shall confine myself in the main to a statement of facts, but it may interest you also to hear what I gathered during my tour at the front. The first fact which should be borne in mind is that of the strength of our forces on the frontier, for the only significance that figures can have is their relationship to other figures. And if you take the total admission figures, without reference to the strength of the force of which they are the casualties, you necessarily misinterpret their meaning. Taking the operations as a whole, the maximum ration strength of our forces on the frontier was 247,000 men. For the period 5th May to 9th August the total admissions to Hospitals were 10,882 British and 45,774 Indian troops and followers giving a daily admission rate per thousand of 4.98 British and 2.97 Indians. At the same time the death per 1000 admissions to hospital (excluding wounded) were British 0.82 and Indians 27.79. Now I could compare this with similar figures in other campaigns at the same period of the year, but I will content myself with the years figure in Mesopotamia where the medical arrangements are admittedly admirable. In 1917 the admission per 1000 were British 5.04 and Indians 2.11 and the mortality per 1000 admission was British 19.30, Indians 15.96; similarly in 1918 the admission per 1000 were British 3.48 and Indians 1.27 and the mortality per 1000 was British 7.41 and Indians 20.51. One word is needed with regard to the relatively high mortality among Indians. This was due to the high incidence of cholera especially among Indian followers, whose standard of water discipline was naturally lower than that of regular troops, and who could not be restrained from quenching their thirst at pools and streams which though apparently pure, were in reality full of cholera germs. Another comparative estimate of the sick rate of the force may be obtained from the daily number of hospital evacuations from the front to the rear. The normal loss by evacuation on account of sickness from a force engaged in active operations in a temperate climate in Europe is accepted by all military authorities to be averaging 3 per 1000 of strength per day. This figure in the case of the troops operating on the frontier under the most adverse climatic conditions and including gunshot wounds, was 2.8 for British and 1.3 for Indian troops, and followers. I could give you other figures and other comparisons, but these would be out of place at this moment when I am endeavouring to give a general conspectus of the position. Believe me I make no complaints of the not unnatural anxiety which has been aroused as to our medical arrangements at the front and I can sympathise with the man, who lying sick under conditions of shade temperature of 110 to 120 and of the inevitable hardship of frontier campaigning, writes with a pen dipped in the gall of his experiences, but it is not right and fair to the men who are responsible for the medical arrangements to judge them not by the result of their work as a whole but by isolated cases which I venture to think inevitable in any campaign however admirably conducted.

Health and Comfort of Troops.

Now let me say one word as to my tour at the front. I endeavoured to see everything and I asked questions of everyone I met from the general down to the soldier in the ranks. I brought away from what I saw and heard the impression that everything was being done that was possible to alleviate the trials and discomforts of the campaign, but I will quote one sentence from one whose opinion will, I think, carry weight, and who is not in any way connected with the military or medical aspect of the campaign. I refer to Sir George Ross Keppel whose approaching departure for England will rob the frontier of one who has, for so many years, been its most dominating personality. He said that in his experience of the frontier warfare, and I am sure everyone will acknowledge that experience, he had never seen so much done for the health and comfort of the troops. In concluding this subject, I should like to express my sympathy with, and admiration for, the troops who have been serving in this campaign. The British troops were for the most part due for demobilisation, some being for all practical purposes taken off the ship that was to take them home. They have taken their disappointment admirably. We wish to send them back to England at the earliest possible opportunity and everything is being done to hasten their departure. I was glad to have the opportunity which my visit afforded of showing that the interest which I have in them and of the gratitude which we all in India feel for the services of the Indian troops. I would also express my admiration of the soldierly bearing which was so marked in the ranks of the regiments which I visited. They too have had their disappointments; some had been separated for months and even seven years from their families and were about to rejoin them only to be already off to a fresh campaign. Others had been forced to forego the furlough they had earned and take their place in the ranks, but one and all they cheerfully accepted their orders and it was a pleasure and a pride for me to press down their splendid ranks. [To be continued]

జూ బు లు

I

గోదావరి లంకభూమిలు.

అయ్యో, మాడు నామగు సంవత్సరముల నుండి గోదావరి లంకలను మూడుగా వలయనని లంకల రయితులు విజ్ఞాపకల మూలముగను, నుండలసభల మూలముగను పరికల మూలముగను సక్రమాంధోగన చేయుచుండుట ప్రభుత్వమువారిని ప్రజానాయకులకు విశేష మైయ్యును. ఈ మధ్యకు మద్రాసు గవర్నమెంటువారు హిందు, మొలగు పరికలలో, గోదావరిని లంకభూమిలు దీర్చుకొను మరలనుచుండు, ముందు పసలించి ఆలోచనలో నున్నదనియు, ప్రస్తుతం ఉన్న యిబారాదా రక్ష ఒక సంవత్సరము కాలము పొడిగించబడినదనియు (ప్రకటించి నాడు. గోదావరిని లంకల కొన్ని కృష్ణజిల్లాలో చేరియున్నది. నందలంకలనుకూడ ఈ ఆర్డరు నర్తించబడియున్నది. అట్టిగా నమలుజరించినటుల కనపించు కృష్ణ జిల్లాలో చేరిన గోదావరి లంకల కృష్ణ క తెట్టరు గారు వేలం చేయుచుండు యు, అందుచే నుని కటి యి బారాదాదా కాతై 28 తేదీని హిందూపత్రికలో ప్రకటించిన ఆర్డరు ప్రకటించు తమకు నందలంకలయందు ఒక సంవత్సరము పొడిగించు కృష్ణ క తెట్టరు వారితో కలియాలముగ మనవిచేసికొను నందల ఆర్డరు తమకు రానటుల నమాధాన మిచ్చిరిని వినుచున్నాము. అటులయినచో ఈ ఆర్డరు కాకినాడలోనుండి మెన్నెన్ బ్యారి దొరవారికే గాని మిగతము బారాదాదా లాభకారి అయినటుల కనపించదు. నందలంకల దొరవారికే కేలంపద్ధతిలేకుండా యిచ్చుట విషయములో రయితులకు అనేక యిచ్చుటలు కనపించుచున్నది. దొరవారి ముద్రాగముల నిరంకుశ చర్యలను రయితులు గడు ప్రభులు తమకున్నారనియు గొంతకాలమునుండి సక్రమాంధోగనము చేయుచున్నార. లంక భూమిలుగల ప్రజలలో ఉండి ప్రజలకు ఈ భూమిలునుబట్టియే గ్రామములు కట్టి నాడు. లంకల మధ్యను కొన్ని గ్రామములు కలవు. ఆ ప్రజలకు ఈ భూమిలు సేవ్యంకపు యితరాధారము లేమియులేదు. ఈ భూమిలు కొన్ని సంవత్సరముల నుండి దొరవారి స్వాధీనములో నున్నవి. అకారణమున నందల రయితులతోలాపై పశువులు మేయుటకు మేతయు, రయితులు సేవ్యంబేసికొనుటకు భూమియు లేక, దొరవారియొక్క గురుల నాక్రియించినవారు అమితమయిన కష్టము కట్టి వ్యవసాయం అచేయదాటి యిచ్చుటయు, అనిక్రమముగ నలవంతముగాక రయితులు నిరంకుశములు కలుగుచుండును. కావున లంకల రయితుల యిచ్చుచుల విషయమును దొరవారి వారికి దివ్యమైనను పంపించవలసియున్నది. అట్టి అవకాశం కలిగిన యెడల అనుభవముగల లంకల రయితులు మనవి చేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. కావున మా జిల్లా సంఘమువారును, మా జిల్లా నాయకులును యెందులకు తొడ్చిది లంకల రయితులకై పరంపరము తొలగించే నెడకుగాక;

లంకల రయితులు.

II

దేవాంగమహాజనులకు విజ్ఞప్తి

అయ్యో, వస్తువుల సేవ యిచ్చుటకు మన వారి యొక్క సేవ్యత్రీయములకు కలిగి విద్యబుధులు గలవారై పరిశుద్ధాచారవరులుగ నుండి నందున దేశసత్కారమున దేవాంగ యను కులముగాను గలిగినది. మన ప్రభుత్వము యాక యాకలగు నుండి కులాభిమానిని సమాజాధిపతి (సాధిపతి) గ (యజమానులుగను) నిర్ణయించుకొని సమాజాధిపతులకు కులము అధికారము రాజులచే వదలి యుత్తమమైన నందలని గలిగించు కులాచార పద్ధతుల గల్పించుకొని వికలకృష్ణముగ నుండినారు. పూర్వకాలపు రాజులుగూడ మతాచార కులాచార వ్యత్యుల యభివృద్ధికి దోహదము చేసినవారు. ప్రస్తుతము అగినన్ని. అందుచే మన సమాజసంస్కరణము నానాటికి చెడి యెరుగినవారు స్వకంఠింపి అనేక దురాచారముల పెంపొందించిరి. దరిద్రతకు లోనైతిమి. సదాచారమునకై నిర్మించిన కులాచారము రాజసామంత విషయించి పెనుభూతిమై మనల నందలని అనైకమతులుగ చేసి దిగమింగుచున్నది.

ఒక సమయములో కెనుకటియున్నవారి ఇంకొక సమయములో హెచ్చుగ పరిణమించుచున్నది. ఈ క్రింద నామన నొక కులసమయమును తేలికపరుచు కులసేవకు

అను జన్మించి వారి పరిశ్రమముల భారబోసి తేలికముగా వారిని ఉద్ధరించుటకు యూరపుతేలిక పులు నిదర్శనముగ నున్నది. వెనుక ఆ తేలికముల మనకు సేవన వస్తువులుగాని వారి తేలికములో విశేషములకు విశ్రాంతి యొందు కొనెడివారు. అది చూచి మన తేలికములో నిట్టి వస్తువుల నుండునో నేయాలముని దృఢపరిశ్రమై అచ్చుల చేసేవకులను శ్రీయంతులను సేవనని వాండ్రోరు విద్యావ్యాప్తములయి దిగ్విజయముచేత ఉత్సాహముగ నుండి వారిలో కొందఱు బద్ధియంతులు సేవ సేయు ప్రారంభము కట్టించి క్రొత్తయంత్రముల కనిపెట్టి కిక్కురికిని తేలుకలిగి.

కొన్ని సంవత్సరముల నుండి యూరపుతేలికవస్తువుల ననుకరించి భరతవర్షమును భగవత్కృపాత్ముల కులసేవకు మైన వాతీయతవ్యవస్థలు నెలకొల్పుటకు తేలికపరు అభ్యసించి తేలికవస్తువులయందు మనవృత్తిని వానివ్యవస్థల వృద్ధిచేయుటకును సభలు సంఘములు ఘటనములనున్నాడు. వానిని లెకమే నేడు కాగిన్నాము (బాహ్యతేలికత గాక పంచమజన మహాసభలుగూడ జరిగి వారిపురోవృద్ధికి తోవ లేర్పడుచు న్నువి. వారంతా ముగిండ్లలో వేలికట్టి కనపడుచున్నవ. మనము మేముగొని నడుముగట్టి మంత్రావ్యుల సన్మానమును స్మరణకు తెచ్చుకొని వాతీయవ్యవస్థలను ప్రాసక్తికంతుల కడు సిగ్గుగనున్నది. మన తేలికపరులగునా వాతీయవ్యవస్థల తేలిక సమర్థము ప్రతియందలములలో నుండకలేదు. వారి సహాయముచే కులాభ్యుదయమునకు కంకణము గట్టుకొని ప్రతియందలములలో వారిగుహగుహ మందలముల వారిలో గూడి సంఘస్థాపనచే సభలుచేసి ఆటలచే కాలముగడుపుచున్న మన కులాభివృద్ధికి సాతకాల కంటి సేర సేయుచున్న యావకులకు వాతీయతకాల నెలకొల్పి విద్యావ్యాప్తము చేయించి చేతియరలకములను వృత్తిని వృద్ధిపొందించిన మనదాదిద్యులు దూరమై క్రిమంతులుగనుండును. ఇది చూచుకొని నిశ్చయించి నొక్క చెప్పకలకు. మన కభ్యుదయకరములగు విషయము లాలోచించుటకు దేవాంగుల ప్రదీపక యను నామముతో నొక కమిటీకొను స్థాపించుట ముఖ్యమగునగు నున్నది. అన్ని జిల్లాలలో మొత్తమున చదువుకొనినవారు మన వారు పదివేల జనమునకు మొద్యుసంఖ్య యుండును. అందులో అందరిని గాకపోయినను పాదుముల చందాదారులు 1800 మందికిని ఉచితముగ నిచ్చుటకు విద్యార్థులు బీదలు 500 మందికిని మొత్తమున కమిటీనకు రెండువేల పత్రికలు ప్రయోగించిన మన ఉద్యమము విద్యుత్వ్యవస్థల ప్రకటించి కులాభ్యుదయ మన వృత్తియు చిగురించి క్షిరతముగ ఫలించునటుల నుండియుండదు. సాధారణ ప్రతికలవలె స్థాపించి లాభాపేక్షగోరు ప్రతిక మనది కాదు. అటులై న ఏ యెరుగదీ ముప్పదిమంది యొగూడి నెలకొల్పవచ్చును. మనలో ప్రభులును ప్రతికార్యకర్తలను, సంపాదక కార్యకర్తలను నిర్ణయించిన ముట్ట ప్రతి కులాభిమానియు మన పత్రికకే వేయవలె చందాలను అంపించుటకు సిద్ధముగనుండి ఆదర్శ మెచ్చుట కంపించుమని తెలిపిన అచ్చటి కంపించ నేడుచున్నాము. ఈ వాతీయపత్రికను భాగ్యవశగాక అన్నవస్తువులకు లోటు లేని ప్రతిసోదరుడును చందాల్ని పత్రికతో సంపర్కము గలిగి కులసేవకును ముందంజ నేడు గోరుచున్నాడను.

కటకము. ఆకాశం సామశేఖరం.

కృష్ణాకంటాలు.

ఒక బహిరంగ లేఖ.

మహారాష్ట్ర. కృష్ణా డి. కె. కె. వారసు హెచ్. ఎ. వాట్సన్. ఐ. సి. ఎస్. వారసుకే. భువనేశ్వర అయ్యో, ఈ జిల్లా యొక్క పరిపాలనా భార మంతయు తమయందున్నది. వారి కాలినిధానముల నెపుడు ను తమ రాజ్యాధిపతులను చేయుదురు. ఈ నెల 18 క తేదీని కంట్రోలు విషయమున రైతు ప్రతినిధులు జిల్లాకరపున తమ కష్టములను మనవిచేసికొనిన నెండువేల ప్రజాప్రభులును ఆయా తాలూకాలకు కమిటీలుగా నియమించుచున్నారని వినుటకు మేమెంతయు సంతసించుచున్నాము. రైతు ప్రజానిధుల తిరులుగూడ తాలూకా కిద్దన చొప్పున అవసరమును బట్టి తప్పక చేర్చుకొనవలయునని కోరుచున్నాము. వారి సంకల్ప కరగును పని తమ కార్యభారమును చాలకంట కిగింపగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఈ జిల్లారయితులు, ఇదివరలో ఈ జిల్లాను పాలించిన ఇద్దరు కలెక్టరులను కార్యక్రమముగ భావనమున చుండుకొనినట్లు కలెక్టరువారి భావనమున నుంచు. అందొకరు, శ్రీ బ్రహ్మసింగు దొరవారు వీరు రైతులకు చాలకాలము నుండి వీరించుచున్న ఎ. రి. క్లాసులను భూ విధిజన పద్ధతిని తీసివేయుటకై చాలకృష్ణులతోను, న్యాయబద్ధిలోను పోటుచుండిరి. రెండవ వాడు, ఎ. రై. జి. క్యాంటెల్ దొరవారు. వీరు మాగాణిభూములను మెళత మార్పుకు తమ కలిగిన కృష్ణయొక్క విషయమును చాల కరకు కిగింది. మిగతా ముగ్ధులగా నెపుడును రైతుల మానసములయందు కృతజ్ఞతా పొక్కుకొని నుండగలరని నమ్ముచున్నాము.

మొత్తముమీద విద్యా కంతులు కారని అందఱు నొక్కకొనిన మా రయికొంగు, కంట్రోలు నమస్కయందు చాల తిక్కులు పడుచున్నాను. అందొక సుతీయించుచునే యున్నది. అందుకొరకై తేలికపరు మిగతా ప్రాసన నందల్యములను మానవలసినదని మీ ము ఎప్పుడును కోరము. దిగువ యధికారులు కొందరి సమర్థములయొక్క ఫలితమును ప్రజలకు విశిష్టార్థ మగునట్లుగ చరించుచున్నాను. జరిగిన కొన్ని సందర్భములకు కార్యముల యొక్క నెలకొనుటబట్టి తమ దివ్యత్రయనే విశేషము కాగలదు.

అందుకై పద్ధతులను సంస్కరింపవలయుననియే మేము కోరుచున్నాము. అందులకు సాధనములగు ప్రజల కోరికలు తమకు తెలియలసి యున్నవి. ఆయిట్లు వ్యవహారమున వారు రైలో జిల్లాసంఘమువారి యాజమాన్యమున సమాజే మైన రైతు రైతులకులకు దర్శనమిచ్చి వారు నివేదించిన విషయములను గురిచూచుకొని న్యాయమును మార్గముల నవలంబించి. క్రిక్యాంటెల్ దొరవారు చాలకరకు వారికష్టములను నివారించగలిగిరి. అట్లే ప్రజల న్యాయమును మనోభావములను తెలిసికొని యా సమస్యను నివారించవలెనని కోరుచున్నాము 15 తేదీనాడు అవకాశమిచ్చి తెలియబరచిన యెడల, అన్ని వర్షములనుండియు జిల్లాసంఘములనుండి యు ప్రజల నచట సమాజేపరములకు పీట గుండును. తెన వాడలోపట్టి సానకాకే ముగంకుటకై ప్రార్థించుచున్నాము.

(ప్రస్తుతమున్న ప్రె) నిన్ కలెక్టరు శ్రీమహాయూన్ సాహెబుగారి చేర్య, ప్రజలలో చాల అకాంతిక పేరుకును మున్నదని క్రమముగ విచారణయందు తమ దివ్యత్రయనే విశేషము కాగలదు. వీరిస్థానమున ప్రభావంబులగు చురయొక రిని నియమించుట చాలము క్షమనియు అవసరమనియు మాత్రము మనవిచేయుచుండు.

18 వ తేదీని జిల్లా రైతుల దేవులమనవారు వీరి పేరు చెప్పకయే దిగువ యధికారులు చాల అక్రమములకు లోబడుచున్నారని తమకు తెలిసియున్నాను. అందులకు తమనే అనుమతమున మెంబర్ లో చాలమంది తమకు విరోధులని తమ యెదుట నెలవిచ్చిరి. జిల్లా రైతుల సభలో నెక్కువలది జిల్లా కాలాకాల సంఘములనుండియు వచ్చిన, తగు పెద్దమనుష్యులు అనేకులు తమకు విరోధులని అకారణముగ అనుమానపడిన సాహెబుగారి ఆకారాధ్యుల బట్టి వారు ఎంత ప్రజానరంజకులో తేటపడగలదు.

ఈ జిల్లాలోని అగివీరు వీరి జన్మస్థానములకును, వీరు దివ్యత్రయములకును పదవిండి యా దివ్యత్రయ పదవివరకును. ఇవటనే చాలభాగము ఉద్యోగములో నుండుటయు, వీరికవట బంధువులకు మిత్రులను మొలగు వారి పరిస్థితులను బట్టి వీరివిధానక కృష్ణమును సరిగానుండు లేకను విషయములు వీరు గుర్తించునని సరిగా స్పష్టమగుటకు సంపూర్ణకార్యము అందే నేరవనియు, మనవి చేయుచున్నాము. బహుజనులకు సంబంధించిన విషయములు కడు భాగ్యముగతో యొందింపదగిన సందర్భమును గాన నక్షతో యొందించుచుననియు అనుకులకును సుతీయవుల నెంకగద రనియు విధానముతో మనవి చేసుకొనుచున్నాము.

కానూరి వెంకటాచలకరమయ్య.

కవుతరం. కృష్ణా డి. రైతు అసోసియేషన్ కార్యదర్శి.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు బెజవాడలో ఈ నెల 6 వ తేదీ కనినారం రాత్రి

సా వి త్రి నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు. టికెట్ల వివరము: — పురుషులకు రు. 2, మ 1.5.0, మ 1.0.0, మ 0.5.0, 0.4.0. స్త్రీలకు 0.5.0. క. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

పాపకాకు 212 మద్రాసు

